JURNALUL® S.F.

Nr. 8 Săptămînal de science-fiction ■ 16 pagini ■ 45 lei

A.C. CLARKE

Lucian MERIŞCA

Mihai HĂULICĂ

Michel JEURY

Cristian LĂZĂRESCU

Norman SPINRAD

Florin MUNTEANU

Victor MARTIN

Primul săptămînal de cultură ştiinţifico-fantastică din România

CLUBUL SIGMA

● A luat naştere, în octombrie 1982, în urma unei convorbiri telefonice cu Dan Merişca; conform obiceiurilor timpului, activitatea cenaclistă se desfăşura în cadrul - primitor pe atunci - al Clubului Tineretului din Piatra Neamţ (ni s-a propus, printre altele, şi să dăm spectacole la sate!!).

● Din aprilie 1990, are personalitate juridică; nu se încasează cotizaţie, nu are membri de onoare, ci doar membri-pur-şi-simplu; actualmente, poate fi membru orice fan al modului de exprimare SF; nu este afiliat nici unei organizaţii/asociaţii din ţară sau din cosmos, dar este favorabil oricărei colaborări fructuoase.

● Sediul actual: Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu".

● Şedinţele de cenaclu se ţin săptămînal (sau ori de cîte ori se întîlnesc cel puţin trei membri), iar coordonatele lor spaţiotemporale se stabilesc în funcţie de interesele fanilor.

● Membrii clubului au două obiective principale: 1) informarea reciprocă asupra a tot ce este interesant din cunoaşterea umană (din prezent, trecut şi viitor); 2) textul literar SF.

Culori: ceea ce se vede alături este făcut cu verde-brotac (verde deschis şi f. viu), iar triunghiul este înscris într-un cerc galben-citron.

● Membrii „Sigmei" s-au remarcat în mod deosebit prin traduceri; Zilele SIGMA din 1983 şi 1984 au fost apreciate de participanţi pentru atmosfera plăcută; în 1990, Adrian Dobrin, ajutat de Dan Popescu, a înfiinţat editura MULTISTAR; din octombrie 1992, apare lunar fanzinul omonim.

● Preşedinte: Dan Popescu, inginer.

Vicepreşedinţi: Oana Durican, profesoară de engleză-geografie; Sergiu Găbureac, profesor de limba română.

● Corespondenţa pe adresa: Oficiul poştal 3 - CP 49, 5600 Piatra Neamţ.

Telefoane: 093/615685 (20.00-22.00)
Dan Popescu
093/615533 (20.00-22.00)
Sergiu Găbureac
093/615774 (19.00-21.00)
Oana Durican
093/611524 (08.00-19.00)
Biblioteca Judeţeană

● Pentru 1993 se pregătesc o serie de acţiuni lunare la Biblioteca Judeţeană şi Casa Franceză, precum şi Zilele SIGMA (în mai); în cadrul lor vor putea fi cunoscute realizările lui Dino Vlanga, Daniel Hara, Virgil Bichescu, Cristian Petrescu.

Dan POPESCU

Poşta redacţiei

❤ Baltariu Cristian (str Bistriţa, nr. 66, Focşani, cod 5300) – doreşte să corespondeze pe teme de parapsihologie şi paleoastronautică.

❤ Doina Valeria (Simeria) – Vom trimite proza ta revistei „Universul Copiilor".

❤ Ştefănescu Cristinel (Buzău) – În forma prezentării sale povestirea nu poate participa la concurs. Una din condiţiile noastre a fost aceea de a nu restitui textele nepublicate. Verificarea lucrărilor tale o poţi face participînd la şedinţele cenaclului „Pozitronic", care îşi are sediul la Biblioteca Judeţeană.

❤ Dimulescu Anutian (Slatina) – E foarte adevărat faptul că sîntem un colectiv de redacţie tînăr – cel mai tînăr din ţară şi poate cel mai tînăr din lume, dar nu toţi sîntem studenţi, nici măcar în mare parte (Vezi, Florin Munteanu, Marius Alecu, Costel Baboş, Lucian Băbeanu etc.); prezentarea redacţiei o vom face în numărul 10.

❤ Andreea Cordoş – Sperăm într-o viitoare colaborare.

❤ Florin Dediu (Constanţa) – Pentru debut ar merge, dar ne-ai promis şi alte texte, aşa că mai aşteptăm.

❤ Popescu George (Buzău) – Povestirea aparţine într-adevăr „stilului SF" nu ne-aţi spus însă vîrsta pe care o aveţi, de aceea nu pot nici să o laud, nici să o critic. Pentru prima „ieşire în public" e O.K. Ce-ar fi să contactaţi cenaclul „Pozitronic"?

❤ Matei Donea (Oţelul Roşu) – Anunţă apariţia numărului 4 al fanzinului „Cronaut". Mulţumim pentru aprecieri şi i le returnăm cu aceeaşi amabilitate.

❤ Nicolae Rodica (Craiova) – Trebuie să participi la cîteva şedinţe de cenaclu (SF). Vei afla astfel dacă trebuie să continui sau nu, eu cred că da.

❤ Astor Ştefan (Iaşi) – Singura „chestie" publicabilă e „Cerşetorii nu sînt ce par a fi", dar ultimele trei paragrafe strică toată poanta povestirii. Dă-ne un telefon la redacţie sau fă-ne o vizită.

Adrian BĂNUŢĂ

ULTIMA ORĂ

● A murit NICOLAE FRÎNCULESCU (n.1925), scriitor, scenarist BD, directorul editurii ULISE şi al revistelor de benzi desenate CARUSEL şi PROTEUS. A creat (în 1990), împreună cu desenatorul Sandu Florea, primul adevărat super-erou al BD-ului românesc: Proteus. Deşi revistele sînt într-o situaţie financiară dificilă, cei doi fii ai lui N.Frînculescu şi-au anunţat intenţia de a continua publicarea lor.

● Este în curs de alegere colectivul de conducere al World SF-ului. Iată propunerile – **pentru preşedinte:** John Jarrold, Lee Wood, **secretar general** – Sam J. Lunwall, Vitali Babwko, **trezorier** – Harry Harrison.

● Emisiunea „Start spre extraordinar" (joia, ora 20,00, programul Radio Tineret) organizează săptămînal un concurs de proză scurtă (maxim două pagini dactilografiate). Cele mai reuşite lucrări vor fi publicate în **Jurnalul SF**. Lunar, **Jurnalul SF** va acorda pentru cea mai bună lucrare un premiu în valoare de 2.000 de lei.

● Aflăm cu regret, o suprapunere a două acţiuni: întîlnirea World SF-ului şi a comitetului de conducere a ARSF-ului (13.02.1993). Vom reveni.

● În fiecare miercuri, pe programul radio Craiova, la ora 9.30, puteţi asculta emisiunea: GALAXIA S.F., realizată de Mircea Liviu GOGA şi Victor MARTIN.

NOUTĂŢI EDITORIALE

● **Almanahul „Ştiinţă şi imaginaţie"** – editat de „Ştiinţă şi Tehnică" S.A., 300 lei, 160 pag.

● **Cron** (numărul18 al infzinului editat de A.C.S.F.) Cuprinde în afara informaţiilor prezentări ale scriitorilor A.C. Clarke, şi Norman Spinrad, precum şi prima parte a unui fragment dintr-un roman de Daniel Walther.

● **Doando** de George Anania şi Romulus Bărbulescu, ed. Nemira; 304 pagini, 400 lei.

● **Antares** F 3 – antologie de SF, fantastic şi C.N.I. de Dan Apostol şi Rodica Bretin; ed. Baricada; 260 lei; 284 pag.

● **Cel care vine din urmă** de Rodica Bretin; ed. Baricada; 260 lei; 268 pag.

Important

În fiecare noapte de joi, începînd cu ora 20,00, ne puteţi contacta telefonic, în vederea transmiterii informaţiilor. Rugăm cenaclurile din ţară să ne deranjeze (cel puţin de două ori pe lună) la telefonul 312.71.35

În scopul alcătuirii unui dicţionar al cenaclurilor şi cluburilor S.F. din România şi ca urmare a solicitărilor tinerilor scriitori ce doresc să intre în marea familie a S.F.-iştilor, vă rugăm să trimiteţi pe adresa redacţiei o succintă prezentare a cenaclului.

JURNALUL® S.F.

Editat de: INTACT

Editor general: Dumitru THEODORU

Colegiul de redacţie:
Adrian BĂNUŢĂ *(Redactor şef)*, Marius ALECU, Costel BABOŞ, Lucian BĂBEANU, Ionuţ BĂNUŢĂ, Cristian BIRU, George CEAUŞU, Ştefan GHIDOVEANU, Cotizo DRAIA, Nicu GECSE, Mircea Liviu GOGA, Adrian IONESCU, Dănuţ IVĂNESCU, Victor MARTIN, Florin MUNTEANU, Mircea NAIDIN, Laurenţiu NISTORESCU, Angela POPESCU, Mihai Dan PAVELESCU, Dan POPESCU, Florin URSU *(Redactori)*

Adresa redacţiei:
Şos. Bucureşti-Ploieşti 25-27; sector 1, Bucureşti
tel. 3.12.71.35; fax. 3.12.99.44

Coperta de: Caius STANCU

Este nevoie de SF?

Din zecile de scrisori primite la redacţie am selectat pentru dumneavoastră trei opinii ale cititorilor. Următoarea temă propusă – „distopie sau utopie?" Cum va arăta mîine planeta?

• **Marian Matei** (Bucureşti) – „... Dă-i omului speranţa şi-ţi va mulţumi. Fă-l să viseze cu ochii deschişi, stimulează-i imaginaţia şi va fi un om cu capul în nori, dar un om fericit. El se va arăta deasupra oamenilor obişnuiţi."

• **George Popescu** (Buzău) – „... Aşa cum un copil trebuie hrănit cu mister şi necunoscut, cu tot ce e minunat, cu tot ce e închipuit, tot astfel au nevoie de SF toţi cei care dau un alt sens existenţei, cei care doresc să ridice capul din negură, pentru a primi în priviri lumina."

• **Stelian Goşiu** (Constanţa) – „... mulţi v-or spune că SF este ca apa, aerul, precum hrana, dar nu este aşa... Dovada, cei mulţi de lîngă noi ce consideră SF-ul desen animat şi nu pot înţelege mesajul fiecărei povestiri, benzi desenate, peliculă de film."

TIPARUL EXECUTAT LA TIPOGRAFIA
INTACT
Director tehnic:
Eustaţiu BĂLAN
Reclamă, publicitate, difuzare:
Titus Guvir – tel. 3.12.93.66
Tehnoredactare computerizată:
Ileana ANDREESCU, Antonela IVAN, Marian BORCA, Dan GROZA, Sorin PÎNZARU, Ovidiu RISTEA
Corectură:
Neguţa SEGĂRCEANU, Corina ROMAN, Helen TUDOR
Montaj offset:
Daniela ŢOŢAN, Daniela VARKOLA

Acest săptămînal face parte din reţeaua naţională a publicaţiilor
JURNALUL ®
Director:
Dan DIACONESCU
Redactor şef:
Marius TUCĂ

Amintiri din Sri Lanka

„Din 1936 am dat mii de interviuri în toată media, iar acum sînt sătul de atîta vorbărie (chiar şi despre mine)... Scuze, sînt recunoscător celor ce întreprind aceste cercetări (chiar dacă nu toţi ştiu să-mi scrie numele), dar cred că mi-am cam făcut numărul şi merit să mă odihnesc puţin".

„De ce am venit în Sri Lanka? e cam complicat. Mă interesa cosmosul. E cam paradoxal, dar mi-am dat seama că sub apă poţi să simţi pierderea greutăţii, care e, nu-i aşa, una dintre caracteristicile vieţii în cosmos... Marea a avut o mare influenţă asupra existenţei mele".

A venit prima dată în Sri Lanka, atunci Ceylon, în 1954. Contactul cu Oceanul Indian a constituit un moment important - dragoste la prima vedere! Anul următor a revenit aici şi a rămas pentru totdeauna.

Pentru autorul „Odiseii spaţiale 2001", roman (şi film) care a marcat o întreagă generaţie, marea şi cosmosul se află într-o conexiune primordială.

A.C. Clarke: „Într-o zi, cînd vom întîlni alte forme de viaţă pe alte planete, vom găsi probabil creaturi nu mai stranii şi minunate decît cele din oceanul terestru. Sînt multe asemănări între mare şi cosmos. Iată, astronauţii se antrenează mai mult în mare. Cred, deci, că întîlnirea cu fiinţele marine poate foarte bine pregăti întîlnirea cu extratereştrii, într-o bună zi.

Evoluţia noastră a început în mare. Petrecem primele opt luni de viaţă într-un mediu marin - aproape în apă de mare, compoziţia chimică e aceeaşi. Apoi ieşim în lume, spunîndu-ne gravitaţiei. Cădem, ne rănim, suferim. Cred că pămîntul este o piatră de încercare, un prag, un punct intermediar. Aparţinem şi mării şi cosmosului".

„La zece mii de mile depărtare de ţara unde m-am născut, mi-am găsit în sfîrşit casa".

A.C. CLARKE

A.C. Clarke s-a născut în 1917, a copilărit într-o fermă din Minehead, la o jumătate de kilometru depărtare de Bristol Channel (Anglia). Avea o poftă devoratoare pentru revistele de science-fiction de atunci. Startul spre science-fiction şi cosmos e datat exact: prima revistă SF era Amazing Stories, noiembrie 1928. Au urmat Jules Verne (Călătorie în centrul Pămîntului) şi H.G. Wells (Maşina timpului), scriitori care au avut o enormă influenţă asupra lui. Dar impactul cel mai profund a fost „întîlnirea" cu Ultimii şi primii oameni de Olaf Stapledons.

De cum îi calci pragul casei, îţi dai seama că nu ai de a face cu reşedinţa unui om obişnuit. Gadgetăria - „farfuria" pentru satelit, computerele, laboratorul, telescoapele puternice - trădează pe omul îndrăgostit de tehnologie, de cea de comunicaţii mai ales. Arată spre un compact Kapyro II computer.

A.C. Clarke „Peter Hyams (producătorul filmului 2010, urmarea lui 2001), stînd în studiourile MGM (Metro Goldwin Mayer) şi eu aici am comunicat numai prin acest computer în timpul realizării lui 2010. Ne-am consultat în continuu, fără să ieşim din birouri, şi asta a fost foarte interesant".

N-ar fi scris 2010 dacă ar fi trebuit să plece la Hollywood.

„Nu vreau să mai părăsesc Sri Lanka mult timp".

În 1983, un grup de admiratori convinşi că marele preot al comunicaţiilor ar trebui să aibă o „farfurie" de satelit, a organizat o expediţie pentru a i-o aduce. Cu ajutorul unui control automat poate prinde orice satelit şi frecvenţă. Un concert la Beijing, un program TV la Moscova... O duzină de sateliţi: Intelstat, pentru cea mai mare parte a Asiei, cîteva ruseşti, cel indonezian etc. Admiratorii care i-au dăruit antena de cinci metri au fost şocaţi de o ciudată coincidenţă. Au constatat că unul dintre cele mai stabile locuri, dacă nu cel mai bun, de pe planetă, deasupra căruia să plasezi un satelit, era deasupra casei lui Clarke din Colombo.

A.C. Clarke: „Sînt cîteva locuri pe ecuator unde gravitaţia este atît de puternică încît sateliţii plasaţi acolo nu au nevoie de combustibil pentru că nu ies de pe poziţie. Sudul insulei este o astfel de zonă... Ştiţi ce înseamnă Unawatuna (un loc de pe coasta de sud-vest)?"

Palita Samarajiwa: „Da, înseamnă Acolo a căzut. Dar ce a căzut?

A.C. Clarke: „Exact". (Zîmbeşte) „Probabil un meteorit, dar un meteorit cît gaura asta? N-ar mai fi existat Sri Lanka" (izbucneşte într-un rîs contagios).

Iată-l şi pe „Archie", computerul pe care a scris 2010, Cradle şi Songs of Distant Earth. Deşi Clarke a fost un vizionar al revoluţiei tehnologice, e uimit încă de minunile acestuia.

Alt suvenir.

A.C. Clarke: „Cînd s-au întors de pe Lună (David R.), Scott (Alfred M.), Worden şi (James B.) Irwin mi-au trimis această frumoasă hartă tridimensională a locului unde au circulat cu micul rover lunar... Unul dintre ei a trecut pe lîngă craterul pe care l-au botezat Earthlight după cartea mea din 1954. Mi-au spus, Trebuie să fi fost înainte pe Lună pentru că descrierile dumneavoastră sînt exacte...

În timpul zborului lui Apollo 13 în 1970, modulul spaţial a fost numit „Odyssey" după 2001: A Sapce Odyssey. Din cauza unei explozii, misiunea a fost întreruptă. Imediat după pierderea energiei, căpitanul Jack Swigart a anunţat Controlul Misiunii, „Avem o problemă aici", cuvintele folosite de HAL - supercomputerul din 2001 către căpitanul Frank Poole. Mai tîrziu, Administratorul de la NASA, Thomas Paine i-a trimis un exemplar al raportului (pe larg) al călătoriei şi o notă, „Exact cum ai spus mereu că o să fie, Arthur".

• • •

Începutul revoluţiei comunicaţiilor poate fi găsit într-un articol scris de Clarke în jurnalul de ştiinţă Wireless World în urmă cu 44 de ani. A postulat plasarea unui satelit la 22.300 mile deasupra suprafeţei pămîntului („Centura Clarke", azi) pe o orbită geostaţionară. După douăzeci de ani, a fost lansat primul satelit de acest fel, Early Bird, începînd astfel transformarea Pămîntului în „satul global".

A.C. Clarke: „Spre sfîrşitul acestui secol, telecomunicaţiile ne vor duce spre noul stadiu al evoluţiei sociale - Familia Globală - iar Sri Lanka va fi o parte intrinsecă în această frăţie..."

Şi sperăm că vom fi şi mai toleranţi, cu toţii.

A.C. Clarke: „La zece mii de mile depărtare de ţara unde m-am născut, mi-am găsit în sfîrşit casa... Deşi Londra, Washington, New York, Los Angeles sînt excitante, amuzante, învingătoare şi au acele locuri care îmi fascinează gîndirea, nu mai sînt convingătoare. Imaginile lor sînt neclare pe margini; ca un miraj, nu rezistă la o inspecţie detaliată. Cînd sînt în Strand, sau 42nd Street, sau NASA Headquarters, sau Beverly Hills Hotel, totul tremură în jurul meu şi văd prin insubstanţiala lor făcătură realitatea de dincolo...

...Palmierii zvelţi aplecaţi deasupra nisipului alb, soarele aprinzînd valurile ce se sparg de recifuri, bărcile de pescuit ridicate pe plajă. Numai astea-reale; restul e doar un vis din care mă voi trezi curînd".

Traducere şi adaptare:
Marian MIRESCU

BUTONUL

Motto:
„Ce credeţi că aţi simţi într-o încăpere complet albă?"

VENITĂ de sus, lumina albă îmi scălda întreg trupul, umbra-şi pierdu conturul. L-am observat tîrziu sau poate mintea mea repurtase o victorie împotriva monotoniei. Stătea impasibil şi mă fixa cu superioritate anorganică. Îl priveam, mă atrăgea, mă respingea. Cu ochii holbaţi îi măsuram dimensiunile de punct roşu aruncat acolo de vreun arhitect isteric. Ştiam că trebuie să construiesc în jurul lui imagini care să alunge depresiva invariabilitate. Am gîndit o floare cu mijlocul în el, din ea cobora o tulpină zveltă şi rezistentă, erau frunze, apoi iarbă, pămînt, cer, păsări, insecte. Cînd totul a fost gata, s-a prăbuşit. Am gîndit un lup cu ochii roşii. Un timp n-am ştiut care dintre ei are corespondent în el. Mă simţeam victorios, am înaintat cu un pas. Lupul a devenit neclar şi s-a topit. Am dat un pas înapoi. Dezorientat, disperat, am clădit un fluture, apoi un automobil, un chip cu pojar. Eram nervos ca să dau atenţie amănuntelor care ar fi dat veridicitate fantasmelor mele. Se contopeau în alb una după alta, lăsînd punctul roşu mereu în acelaşi loc, nestingherit. Neputincios, trist şi vesel, calm şi agitat. Am intonat un cîntecel. „Pizza". Cuvîntul m-a izbit. Absurd! Ce mi-o fi venit să-l rostesc? Nu mi-e foame, am mîncat de curînd, de altfel, nici nu-mi place mîncarea asta, o detest. Vreau să fumez, iată ce-mi trebuie cu adevărat. „Pizza". Îşi bate joc de mine. Hei, eşti nebun? Cum să-şi bată joc de tine un punct? Parcă s-a strîns şi mai mult, devenind din contrast esenţă de contrast. Un punct care ar fi searbăd într-o lume de roşu. Duc mîna la buzunarul cu pachetul de ţigări şi bricheta. „Pizza". Îl scot, extrag una, o lovesc de muchia cartonată, o strîng între buze, o aprind. Primul fum localizează cu precizie neliniştea din mine. Al doilea o dizolvă. Absolut calm îl trag pe al treilea şi arunc pe jos restul ţigării. Devine albă şi în curînd n-o mai văd, nu dau atenţie faptului. Fumul albăstrui mă înconjoară şi asta îmi dă curaj. Din doi paşi sînt lîngă el. Îl apăs cu putere. Trosneşte fără vlagă. S-a făcut întuneric. În lungul tavanului, o rază de lumină mai pîlpîie cîteva fracţiuni de secundă.

P.S.: Întrebarea cuprinsă în Motto este extrasă din testul „Minutul dinaintea morţii", Copyright Mistic Printers 1992.

Al. RACOVICEANU (Bucureşti)

TRAMVAIUL

– E singur, spuse Max. L-am putea lichida!

– Eşti tîmpit?! îl temperă Stiller. Ştii foarte bine că Poliţia noastră ar descoperi crima, în orice timp am face-o!

Mergeau în spatele personajului, la cîteva sute de metri. Omul ţinea partea dreaptă, pentru a se feri de eventualul tramvai care ar veni din faţă, mai ales că erau aproape de cotitură, iar tramvaiele englezeşti gonesc nebuneşte. Stiller activă transportul local de timp.

– Crezi că nu se prinde? se temu Max. Omul mergea însă înainte, fără să se uite înapoi. Se auzi un bîzîit şi atît.

– Ce se întîmplă, nu funcţionează? întrebă Max. Nu se vedea nici o schimbare. Deşi, dacă te uitai mai atent, bulevardul părea acum mai murdar. Deodată, din faţă apăru în viteză un tramvai. Omul nu avu timp să se mai ferească. Tramvaiul **venise pe partea dreaptă!**

– Sîntem tot în Aloya, îl lămuri Stiller, dar acum un an. Pe atunci, oraşul nu era încă al Majestăţii Sale Regina Diana. Aici erau ruşii şi la ei toate lucrurile merg pe dos!

Victor CILINICĂ (Galaţi)

Ultimul cuvînt

Mizunei

„... Aseară, la televizor, mi-a fost dat să văd un lucru ce a făcut ca ura pe care o am pentru ignoranţa oamenilor să crească. Undeva, într-un oraş, un leu scăpase dintr-o menajerie de circ ascunzîndu-se în rezervaţia naturală din apropiere. Pentru a-l captura s-au mobilizat mai multe zeci de poliţişti înarmaţi şi chiar două tancuri. Vă daţi seama? Tancuri împotriva unui animal ce abia mai răsufla. Am văzut leul rănit prăbuşindu-se pe panta unui deal şi odată ajuns jos luat drept ţintă de o mulţime de oameni. Am văzut trupul tresăltînd sub izbiturile gloanţelor ce-l smulgeau carnea. Era mort şi totuşi continuau să tragă. Apoi poliţiştii s-au întors zîmbitori spre Betacam, fericiţi că reuşiseră să ducă pînă la capăt o vînătoare pe care nimeni nu o va mai parcurge. Ultimul rege al animalelor a murit lăsînd în urma sa o monarhie proscrisă. Este o tragedie de care prea puţini îşi dau seama. Oricum este tîrziu. După ce navele „Green Peace" au fost torpilate, iar leader-ii mişcării ecologiste mondiale au fost asasinaţi, lumea a uitat faptul că resursele planetei nu sînt infinite, au uitat că otrăvind mediul înconjurător îşi fac rău şi lor. Nu doresc rău omenirii, însă cred că nu peste mult timp vom regreta amarnic ceea ce am făcut cu Terra..."

David închise nervos aparatul, lovindu-l cu pumnul.

– Mama mă-tii! Se răsti el cuiva nevăzut apoi se îndreptă spre baie. Se trezise ca niciodată: nervos şi cu o presimţire sumbră. Cînd privi norii ce acopereau întreg cerul se convinse că în acea zi avea să se întîmple ceva extrem de grav. Se bărbieri alegîndu-se cu o mulţime de tăieturi iar cînd dădu cu spirt simţi cum focurile iadului îi ard faţa. Iadul. Da, acolo ar fi fost mult mai bine! Tremurînd de nervi, strîngînd din dinţi, încleştîndu-şi degetele, ieşi din apartament. În timp ce cobora auzi o explozie înfricoşătoare urmată de urlete şi strigăte de ajutor. Luţi pasul. Ceea ce văzu îl cutremură făcîndu-l să vomite. Un autobuz plin cu pasageri lovise o autocisternă ce sări în aer în urma impactului. Din maşina de transport în comun reuşiseră să scape nevătămaţi doar şapte – opt oameni, restul se carbonizau în capcana de fier sau se zvîrcoleau urlînd pe şosea. Datorită traficului intens mai intrară în coliziune o mulţime de autovehicule, în scurt timp locul acela devenind o viziune de coşmar. Fugi împleticindu-se, izbind trecătorii, dorind să se depărteze cît mai mult. În timp ce alerga, realiza că în jurul său lumea începe să intre în panică, să se îmbulzească, să ţipe isterică. Auzea răcnetele inumane, simţea cum încetul cu încetul începe să-l cuprindă frica. Sau poate o avea deja.

Se opri, cu respiraţia şuierătoare, rezemîndu-se de un stîlp. Şi privi. Fără nici un pic de vînt, geamurile de la etajele superioare ale clădirilor se spărgeau, căzînd aducătoare de moarte. Căci nu ratau niciodată. Firele electrice se rupeau biciuind şi transformînd în scrum oamenii. Crengile copacilor prindeau viaţă scoţînd ochi, pătrunzînd în carne, violînd intimitatea femeilor. Continua să creadă că nu este decît un vis urît în momentul în care o maşină cu şoferul mort îl izbi lateral (aruncîndu-l în mijlocul străzii). Cînd îşi reveni şi vru să se mişte, genunchiul îi fu săgetat de o durere teribilă. Urla, încovrigîndu-se. Cu ochii injectaţi vedea oameni mutilaţi în cele mai îngrozitoare moduri tîrîndu-se pe asfalt, lăsînd în urma lor dîre de sînge. Se ridică cu greu şi abia atunci îşi dădu seama de adevărata mărime a dezastrului. Fusese un măcel. Niciodată nu ar fi putut crede că va fi în situaţia în care va vedea valuri de sînge scurgîndu-se în canal. Începu să se deplaseze folosindu-se în sărituri de piciorul nevătămat. După traversarea mai multor străzi, obosit, se aşeză pe o bancă şi începu să analizeze lucrurile cu obiectivitate. Nu avea nici o explicaţie pentru cele întîmplate, dar era sigur că întreaga omenire fusese supusă aceloraşi chinuri. Dar totul, orice ar fi fost, luase sfîrşit şi era fericit că scăpase doar cu tibia fracturată. Aproape că leşină de frică în momentul în care cineva se aşeză lîngă el. Se întoarse. Era o femeie. Părea că nici nu o interesează prezenţa lui.

– Ştiam că într-o bună zi o să se întîmple izbucni în ţipete ea, aruncîndu-se în genunchi cu mîinile ridicate spre cer. Doamne, mulţumescu-ţi că ai avut grijă de mine, am fost şi îs roaba ta! Ştiam că te vei milostivi şi mă vei apăra de urgia care a făcut să moară toţi păcătoşii ăia care nu au ascultat de cuvîntul tău! Acu' sînt în lad!

Şi femeia începu să danseze călcînd în picioare trupurile nemişcate, executînd mişcări obscene deasupra lor. În acele momente înţelese ce s-a întîmplat. Sute de ani escatologia se ocupase de un singur lucru: Sfîrşitul lumii. Ce venise fără nici o prevestire. Ba da! Fuseseră semne ce anunţau acest lucru. Numai că ele avuseseră loc de-a lungul istoriei. Dar totuşi mai lipsea ceva! Învierea! Şi dintr-o pornire necugetată dădu să se ridice, uitînd de rană. În timp ce cădea, urlînd de durere, pămîntul începu să se zguduie şi auzi un zgomot produs parcă de mii de copite, răgete şi fornăituri, iar cînd în capătul străzii se iviră Animalele îşi dădu seama că se înşelase.

Nu mai lipsea nimic.

Chiriac FADU (Timişoara)

Lucian MERIŞCA

Catastrofă apărută din neant

Mihăiţă găsi o bilă sub biroul lui taică-su şi, după ce o răsuci de cîteva ori între degeţelele-i grăsuţe, o înghiţi.

– Ce-i, iar ai prins o muscă?! se înfurie domnul Wincent Popescu. Tocmai citea recenzia ultimei cărţi a lui Carlenstein, vecinul lor, semnată tot de dînsul, dar cu pseudonim. „O apariţie cataclismică din neant". Lăsă ziarul să cadă, mai bine zis îl mototoli, îl ferfeniţi şi îl călcă în picioare. Praful din covor, lăsîndu-se pradă entropiei, se răspîndi cvasiuniform în încăpere. La dracu'! Nu-l mai scuturaseră demult.

– Cînd am să te scutur eu odată, de n-ai să te vezi tu! afirmă dintr-o dată doamna Kristina Popescu, privind peste ochelari fără să se ştie exact la care din ei. O biluţă îi sări din decolteul halatului de casă şi se rostogoli pe mochetă. Bing! Se ciocni de o alta şi ajunse între mîinile băiatului, care în clipa aceea făcea floarea de lotus stînd în cap. Bing – o altă biluţă îl lovi chiar în cap. Se întoarse cu capul în sus şi colectă un pumn de biluţe din stratul de praf ce se reaşezase, în marea lui majoritate, pe covor. Nu era un covor persan, dar oricum. Pe covor mai erau şi o parte din lamele de bărbierit pe care cel mic le furase de la taică-su, din baie. Pe piaţă se găsesc greu. Cu toţii aveau tălpile bandajate cu leucoplast. Mihăiţă era mai păros decît ar fi fost necesar, la vîrsta lui. Şi oricum, mai păros decît taică-su.

Biluţe foarte multe continuau să sosească pe sub uşă, prin spărturile caloriferului, de sub traversa ce traversa în zig-zag covorul, din dosul tapetului scorojit prin rupturile căruia se vedeau vecinii din familia Carlenstein stînd la masă. Stăteau la masă doar aşa, ca să-şi omoare timpul pînă la stingere.

Două biluţe înfundară găurile prizei. Bing. Bing. Nemaifiind curent, doamna Popescu îşi scoase de la gît şalul pe care încă îl mai împletea şi aprinse lampa. Bing, bing. Biluţele de la capetele andrelelor căzuseră şi ele. Tata tuşi. Mihăiţă scoase o biluţă din nas. Tata mai tuşi o dată. Mihăiţă îşi mai scoase o biluţă. Tatăl lui Mihăiţă mai tuşi o dată, de control. Mihăiţă scoase imediat o biluţă din nas. Bing, bing, bing făcură în total cele trei biluţe. Mihăiţă tuşi, şi el. Tatăl său nu scoase nimic.

Apoi domnul W. Popescu vrea să meargă la baie, să facă ceva şi îi este frică să nu alunece pe numeroasele bile de pe jos. Se scoală cu grijă şi se răstoarnă cu tot cu fotoliu făcînd mare zgomot.

– Tu, cu bilele tale, îl apostrofă el pe băieţel, (dîndu-i) cu o carte în cap. Erau operele complete ale vecinului Carlenstein, „scriitorul", care era un obsedat. Îl obseda faptul că exterrii ne bombardează în permanenţă cu cîte ceva şi noi nu ne dăm seama. Stăm ca proştii. Pentru mai multă securitate, merse în patru labe – deşi era neplăcut din cauza bilelor care-i intrau în genunchi – şi deschise uşa camerei.

– Închide-o repede, să nu vină frigul, îl imploră soţia lui, făcînd două-trei genuflexiuni.

Domnul Popescu fu îngropat instantaneu într-o mare de bile. Sau: domnul Popescu fu înecat într-o avalanşă de bile. Stătuseră ascunse multe bile după uşa de la sufragerie.

Domnul Popescu nu mai merse pînă la baie. Nu mai putea. Încercă să se abţină. Doamna Popescu îl privea din cînd în cînd cu severitate peste ochelari.

Foarte încet reuşi să se strecoare din nou la locul său de la birou. Îşi trase înapoi scaunul. Copilul se uita entuziasmat pe fereastră, încercînd să numere, dar nu ştia decît pînă la 9, pentru că îl lăsaseră să-şi taie singur unghiile cînd era mic.

– la te uită, ce oră este? întrebă tatăl.

– E treisprezece. Ar trebui să mîncăm ceva.

– Ce repede vine seara, deja – comentă domnul Popescu, scărpinîndu-se în cap. Bing, bing, bing, căzură cîteva biluţe, murdare de sînge.

Pe urmă privi fereastra care chiar se întuneca văzînd cu ochii. Se auzea şi clănţănitul metalic al miilor de bile ce creşteau în movilite şi coline, afară. Strigătele cartierului se auzeau tot mai înăbuşite şi în curînd avea să fie linişte de tot.

Apoi tatăl începu să reasambleze zdrenţele ziarului de sub birou. Ce să citească altceva? Avea experienţă, dar îi venea tot mai greu, pentru că nu era prima dată cînd îl rupsese.

– Unde ai pus schotch-ul? întrebă el cu oarecare entuziasm, dar fără să se răstească. Căută pentru a-şi găsi ochrlarii şi lamă de bărbierit nouă. Bîjbîi prin sertar şi descoperi că acolo mai erau lame de bărbierit noi pe care Mihăiţă nu le găsise. Şi le scoase din buricele degetelor.

„Bing-bang"-făcu soneria de la intrare. Nu aştepta pe nimeni la ora aceea. Şi nici în anul acela. Se uitară toţitrei unul la altul.

Dar soneria contina să sune: bing-bang, bing-bang, ...

Tocăniţă de ciuperci

Plecară devreme la drum, ca să evite întîlnirea cu bătrînii. Ce rost avea să-şi ceară iarăşi voie de la ei? „Ba că drumul e prost, ba că s-ar putea să-i prindă ploaia şi să răcească, ba că..." Ştiţi doar.

În final, Jack îşi adunase **gaşca**, adică pe Jane, Joe şi Ben şi hotărîse plecarea pentru a doua zi, dis-de-dimineaţă...

În ultimele zile plouase ca la sfîrşitul lumii iar Jack estimase „o recoltă bogată".

Drumul era cu adevărat istovitor. Aveau ceva de mers pînă la pădure. Bicicletele torceau liniştite, aşternînd pe asfaltul încă ud urme proaspete. Răcoarea dimineţii le împurpurase obrăjorii, însă ei pedalau îndîrjiţi, cu gîndul la tocăniţa de ciuperci aburindă pe care o va găti mama la întoarcerea acasă.

Ajunseră în vîrful dealului. Oraşul se deschidea la picioarele lor, mărginit de coline şi munţi nu prea înalţi. În faţă, pădurea părea că devorează şoseaua îngustă.

Mai pedalară cîteva zeci de metri, apoi, la semnalul lui Jack, se opriră şi ascunseră bicicletele sub pod. Şi, plini de voioşie, se afundară în pădure, la treabă.

Orele treceau uşor, ducînd cu aripile lor discul soarelui în spatele dealurilor.

Un fulger izbucni deodată. Cerul se făcu roşu; se auzi un bubuit ca de tunet.

„Să nu ne prindă furtuna", se îngrijoră Jack; el avea responsabilitatea micului grup.

Jane şi Jack culeseseră multe ciuperci, uitînd de Joe, care, săracul, rămăsese mult în urmă. Ben apăru şi el, cu coşuleţul încărcat.

La un moment dat, auziră un ţipăt.

Joe cobora panta în salturi mici, respirînd precipitat.

Jack şi Jane îl priviră consternaţi...

– Ce e, Joe? strigă Jack.

– Asta e a mea! spuse prîslea. E numai a mea, hapsînilor!

– Hei, Joe! Ce s-a întîmplat? întrebă îngrijorată şi Jane. La îndemnurile lui, urcaseră cu toţii pe culme. Gîfîiau şi se priveau miraţi.

– la uite, zise Joe vorbind întretăiat din cauza efortului şi a pîclei ciclamen, şi le arătă cu mîna în vale – uite ce ciupercă mare a răsărit deasupra orăşelului nostru!

Lucian MERIŞCA

şi Viorel DECA

Mihai HĂULICĂ

Mufişti, gofreni şi noduri

Lumea îmi spune Ollie. Nu ştiu de ce, că pe mine mă cheamă Sylvester. Toată ziua îi aud: Ollie nu uita, luni la ora 7. Sau: mîine la şase, Ollie.

Eu sînt stalker. Asta, în argou, înseamnă un fel de ghid. De fapt, fără mine ar fi pierduţi. Nici unul din cei care au intrat singuri în Nodul 14 nu s-a mai întors. Nu's' ce dracu' fac acolo de nu nimeresc porţile. În fond, e simplu. Te uiţi înainte, aştepţi 20 de secunde, faci doi paşi şi te trezeşti dincolo. Apoi te uiţi la dreapta, aştepţi 8 secunde şi după o jumătate de pas eşti în alt dincolo.

Ce am spus eu acuma nu trebuie luat tale quale, asta a fost aşa, ca exemplu, pentru că, bineînţeles, de fiecare dată e altfel. Dar nu ştiu cum de ăştilalţi nu-şi dau seama. Parcă-s cretini cu toţii.

Acum conduc o gaşcă de mufişti. În loc să stea naibii cu mufele înfipte-n cap şi cu ochii beliţi, i-a apucat plimbarea. Au auzit ei că după Poarta Dragonului apare din cînd în cînd un chinez cu nişte mufe mai speciale. Vax! Am mai luat eu o dată un mufist în grup şi era să-mi pierd clientela pe chestii de morală. Noroc că sînt singurul stalker adevărat şi n-au încotro, trebuie să mă angajeze dacă vor să se mai întoarcă de dincolo. Şi la urma urmei, excursiile astea ale lor nu sînt tot un fel de drog? Care-i diferenţa dintre nevoia-plăcerea lor de a călători prin porţile de dincolo de Nodul 14 şi halucinaţiile pe care le trăiesc ăia căzînd într-o stare de prostraţie după ce-şi bagă mufele-n cap? Nişte drogaţi cu toţii. Eu sînt singurul sănătos.

M-aţi putea întreba de ce fac asta, totuşi, de ce-i călăuzesc? Ei bine, dintr-un sentiment de datorie şi recunoştinţă faţă de semenii mei. Necesitatea asta a lor mă face să mă simt util. Cunoaşteţi sentimentul, nu? E minunat. Rostul meu pe lume e să-i aduc înapoi acasă pe excursionişti. Pentru că de dus ei oricum s-ar duce. Este acolo ceva care-i cheamă... Nu ştiu ce, eu nu simt chemarea asta. Eu doar îi cunosc unde vor şi am grijă să se înapoieze. V-am mai spus că singuri nu se descurcă.

S-a făcut ora convenită. Sînt cinci, aşa cum ne-am înţeles. Nu iau niciodată mai mulţi, mi-e greu să-i stăpînesc. Tentaţiile sînt foarte mari pentru ei şi oricînd pot fi luat prin surprindere de reacţiile lor. Îmi privesc clienţii şi ei se uită la mine cu teamă, ştiu că le scormonesc prin cotloanele creierelor şi îi fac să uite anumite gînduri. De-aia au în priviri un soi de teamă amestecată cu respect. Tare naivi sînt puştanii ăştia! Ştiu bine că îi descopăr mereu pe cei care vor să rămînă dincolo şi totuşi de fiecare dată le găsesc, prin fel de fel de ascunzişuri, planuri de fugă. Unele sînt chiar bine puse la punct probabil întocmite pe bani grei de golanii ăia din Sud.

Gata. La trei dintre ei le-am scos din cap gîndul de a rămîne. Acum putem pleca. Îi anunţ şi pe ei asta şi, ca la o comandă, toţi cinci îşi montează cîte o mufă antiemoţională, care-i va lăsa inerţi afectiv pentru primele trei porţi. Le-am recunoscut designul şi culoarea. Dar eu le-am adus alaltăieri de la Poarta Gerocco 6! Am vîndut o sută în două ore. Nici ăştia cinci nu puteau pierde ocazia, normal.

Nu ştiu ce au luat cu ei ca monedă de schimb. Toţi au saci de plastimet. Cred că au aflat că nu pot vedea prin aşa ceva. Unul din ei zîmbeşte. Îşi spune: „Ţi-am făcut-o, Ollie!" şi adaugă expresia aceea care nu ştiu ce înseamnă şi nimeni nu vrea să-mi spună. Cînd îi întreb, toţi izbucnesc în rîs. Atunci eu mă enervez şi pe ei începe să-i doară capul. Se izbesc cu el de pereţi şi ţipă ca nişte descreieraţi. De obicei plec, îi las singuri. Nu suport durerea altora. Adevărul e că trăim într-o lume tare prost alcătuită iar oamenii sînt, mulţi, cei mai mulţi, foarte neajutoraţi. Pe mine nu mă doare niciodată nimic. Numai pe ei îi doare. Oare de ce?

Am lăsat în urmă trei porţi. Sînt toţi cinci în jurul meu, slavă Domnului! Sîntem aproape de Poarta Dragonului. Acum trebuie să fiu foarte atent, mufiştii or să-l caute pe chinezul care plimbă mufele. Unii dintre ei s-ar putea să greşească momentul intrării. Uite-o! Poarta! Acum! De data asta trebuie să intri într-o baltă. Acolo este. Strig şi alerg după ei ca după găini. Nu e uşor deloc. Pînă la urmă reuşesc să-i bag pe toţi. Dacă mai întîrziam două secunde, ratam poarta. Rămîneam ca prostu' în mijlocul bălţii.

Sîntem în Ţara Dragonului. O stradă îngustă, prăfuită. Tarabă lîngă tarabă în faţa caselor scunde dar cu etaj. Pe tarabe, ce vrei şi ce nu vrei. Ieri am avut pe unul care şi-a umplut buzunarele cu integratoare de senzaţii. Nu era bişniţar, şi-a luat din fiecare model cîte unul. Oricare dintre ele l-ar fi ajutat să facă amor indiferent de rasa partenerei. Cred că era maniac sexual. Ar fi trebuit să-l reclam la Poliţie. N-am făcut-o. Nici mie nu-mi plac poliţiştii.

Reuşesc să-i menţin pe mufişti în cîmpul meu. Le-am promis că-i duc la chinez. Şi chiar îi duc. Îmi dă cîte un sutar de fiecare client. Şi toţi or să-şi cumpere mufa aia cu toneziana... Să te laşi îmbrăcat în femeia aia, s-o simţi pe fiecare milimetru pătrat de piele... e o chestie! Le-am arătat-o aseară. I-am lăsat să şi-o pună fiecare cîte o dată. Evident că nici unul din ei nu mai făcuse amor cu o toneziană. M-am lăsat rugat şi, într-un tîrziu, am acceptat să-i duc să-şi cumpere şi ei. Asta e! Îmi fac şi eu rost de clienţi cum pot.

Uite-l pe chinez. În străfundul creierului lui, îmi face un semn complice. „Da ăştia sînt. Cinci mufişti". Îi trimit gîndul care se aşează peste semnul lui. Îi fac şi economie de memorie. Cît timp mufiştii mei se străduiesc să-şi amintească faptul că poziţia normală a fălcilor este „închis", îmi continui conversaţia cu chinezu:

– Rămîne 10%, nu?

– Cum am stabilit.

– Nimic în plus?

– Asta n-am mai stabilit.

– Putem s-o stabilim acum. La urma urmei, puştii se mai pot răzgîndi. Sau pot avea pretenţii mai mari. Poţi să ştii ce le trece prin minte?

– Îi poţi influenţa?

– Depinde.

– Am o mufă colectivă. Ce zici?

– Cu ce?

– Viol în grup.

– Hm!

– Comando.

– Hm!

– Sepuku. Pentru doi, cu posibilităţi de schimbare a rolurilor.

– Asta da. Cît?

– 5% din afacere.

– Mi se pare corect. Să văd ce pot face.

N-am fost foarte sincer cu chinezul. Ştiam că e de ajuns să le enumăr temele. Le-a plăcut chestia cu violul. Puştani, am zis eu!

I-am convins că le obţin o reducere de preţ dacă iau şi mufa

individuală și intrarea în cea colectivă. Am halit și de la ei 5 procente.

Efectiv îi tîrîi după mine. Trebuie să le intru în cap, să mă insinuez în programul mufei, pentru a-i convinge să acoperim tot itinerariul contractat. La mintea lor s-ar întoarce imediat acasă. Pe undeva, îi înțeleg. E greu s-o faci mergînd. Dar nu i-a obligat nimeni să-și pună mufele pe loc. Mai bine îi las rezemați de vreun zid și îi recuperez la întoarcere. Trebuie să trec musai pe la Studiouri. Mîine am un grup de actori.

Asta și fac. Le spun să mă aștepte și le ies din cap. Îi văd cum se preling pe un perete, cu figurile tîmpe, inconștiente. Drogați!

Cea mai idioată poartă e asta pe care se intră în Studiouri. Este pe lîngă o căruță care se mișcă continuu. Trebuie să cazi din căruță pentru a nimeri poarta. La timpul potrivit, bineînțeles, că altfel orice netot ar putea s-o prindă din întîmplare.

Aici, dincolo de Nodul 14, nimic nu este întîmplător. Totdeauna am avut probleme cu actorii. Au fost obișnuiți ca în anumite scene, mai periculoase, să fie dublați. Vă dați seama că nu mi-e ușor să-i conving să cadă dintr-o căruță în mers. Dar le arunc în creier imaginea primei pagini din LIFE, cu ei ținînd Oscarul în mîini și se rezolvă. Uneori le mai dau și cîte un brînci. Dar unde, dracu' -i căruța aia? Nu-i. Mă-nvîrt ca un de-ăla într-o de-aia. Nu e și pace.

O fi fost furată.

Trebuie să mă concentrez zdravăn ca să dau de ea. Deocamdată îi văd urma în aer. O iau în susul străzii. Îi aud huruitul. Cît pe-aci să trec de ea, zgomotul făcut de roțile ei pe pavajul străzii e disimulat în foșnet de frunze dar e treabă de amatori. Lucruri ieftine. Numai bețivanul de Harry plimbă marfă așa proastă. Sau, mă rog, eu mă pricep la de-al de astea și mi-a fost ușor să-mi dau seama.

Intru pe o ușă mare, verde și dincolo de ea se învîrte în cerc căruța cu poarta. În căruță sînt vreo opt indivizi care, din cînd în cînd, se aruncă din ea dar, în afară că-și zdrelesc carnea de pe ei și își aud oasele pîrîind, nu se-aleg cu nimic.

Nu așa, băieți! Dacă nu știți cum, n-o faceți!

Sînt în căruță. Nimic. Lunganul ăla de colo a pus gabja pe ea. Cinci mangoți încercarea. Al dracu', gagiu'! Îi bagi moneda-n buzunar și te duci să-ți rupi oasele. În curtea asta n-or să găsească-n veci poarta.

Cu un sutar închiriez căruța pentru un sfert de ceas. Ies în stradă și mă las dus de ea.

Îmi simt nările fremătînd. Miroase a lemn lăcuit și a rumeguș. Parcă se aude cineva vorbind la o portavoce. Știu că e de-abia la amiază dar am senzația că se lasă seara. Sar din căruță și intru în Studiouri.

E seară. Se filmează. Decorul de lemn e proaspăt lăcuit. Se simte și mirosul rumegușului. Actorii se fac că nu-l bagă în seamă. Și-așa regizorul țipă la ei prin portavoce. Actorii mă privesc cu respect. Eu le-am aranjat treaba. Cinci procente. În mințile lor găsesc și gîndurile de recunoștință pentru că la apariția mea îl Maestro a încetat să-i mai certe.

Regizorul s-a apropiat de mine. Știu ce vrea. Doi actori și trei actrițe. Mîine dimineață.

– Vreau doi bărbați și trei femei.

– Cînd? Mă fac că nu știu. El tot n-ar înțelege.

– Mîine dimineață.

– Cît?

Mufiști, gofreni și noduri

– Păi, ca de obicei, un sutar de om.

– S-a făcut.

– Mai e ceva. Seara am nevoie de vreo douăzeci de gagici. Frumoase. Umane.

– Douăzeci de umane? Asta te costă.

– Știu. Dar asta vreau.

Ies prin oglinda de la baie. Dacă mai stăteam să mai și negociez prețul celor douăzeci ratam poarta de întoarcere. O să fixez prețul de livrare.

Mă strecor pe lîngă cei doi care se fac că nu mă văd. M-au recunoscut, desigur. Ce idee, să faci poarta într-un pat de hotel! Bine că n-am nimerit sub ei. Ar fi fost jenant.

Mufiștii sînt acolo unde i-am lăsat. Vreo cîțiva pușți stau și se uită la ei. Au și de ce. Ăia sînt niște caraghioși. După cum chicotesc și după cum își bîțîie fundurile cred că și-au pus mufa colectivă cu violul. Copii... Intru și eu în gașcă și se liniștesc încurcați. Parcă ar vrea să se scuze într-un fel dar îi iau repede și îi fac să se decupleze ca să putem porni. Se strîmbă și fac gesturi obscene către privitori.

Plecăm. La primul colț ne întîlnim cu o zorgată și amintirea programului comun pe care tocmai l-au prizat le tulbură instinctele. Nici unul nu se poate abține să nu-i pipăie ghebul cînd trec pe lîngă ea și gagica șuieră în urma lor, recunoscătoare, din toate orificiile. Ce să le faci, băieți tineri!

Trecem pe lîngă tabăra chinezului. Mufiștii își dau coate și îi rînjesc complice. Ăla se face că nu-i cunoaște și, în gînd, îmi mulțumește. Lîngă acest mesaj găsesc și informația că peste două zile va primi ceva gras de pe Kalotronia. La prima mînă. Original.

Minte. Neam de neamul lui n-a ținut în mînă vreun produs original de la Kalotronia. Dar îi trimit un gînd de mulțumire și asigurarea că „da, negreșit am să vin". Oi vedea! Pînă una-alta să scap de țîncii ăștia. Parcă s-au prostit. Nici unul nu și-a luat gîndul de la violul ăla. Cred că ar fi în stare s-o facă și pe bune. Ar trebui să vorbesc cu profa lor de comportament. E zorgată. Măcar să știe la ce ar putea să se aștepte. Cine știe, poate-i dau o veste bună!

Mai avem o poartă. Mă bag în capul lor și le ordon să-și pună mufele antiemoționale. Nu vreau să am neplăceri tocmai acum. Mă privesc chiorîș. Cu ură, parcă. Dar ce pot face? Au nevoie de mine, să-i scot de-aici.

Își pun mufele, ascultător. Prea ascultători. Uite fîntîna. Rînd pe rînd îi arunc în ea. După ultimul am fugit cam mult dar pînă la urmă l-am prins. Cu gîndul, mai întîi. Apoi am pus mîna pe el. „Gofren împuțit!"

Ce-i cu chestia asta?

De multă vreme îi aud spunîndu-mi așa dar nimeni nu vrea să-mi zică ce înseamnă.

Trec și eu prin poartă și ies.

M-am întors. Cei cinci stau pe un zid dărîmat. Cum apar își desfășoară arsenalul de gesturi porcoase și o rup la fugă strigînd:

– Ollie, gofrenul! Ollie, gofrenul!

Nu-mi pun eu mintea cu ei.

Mihai HĂULICĂ

NEGATORII

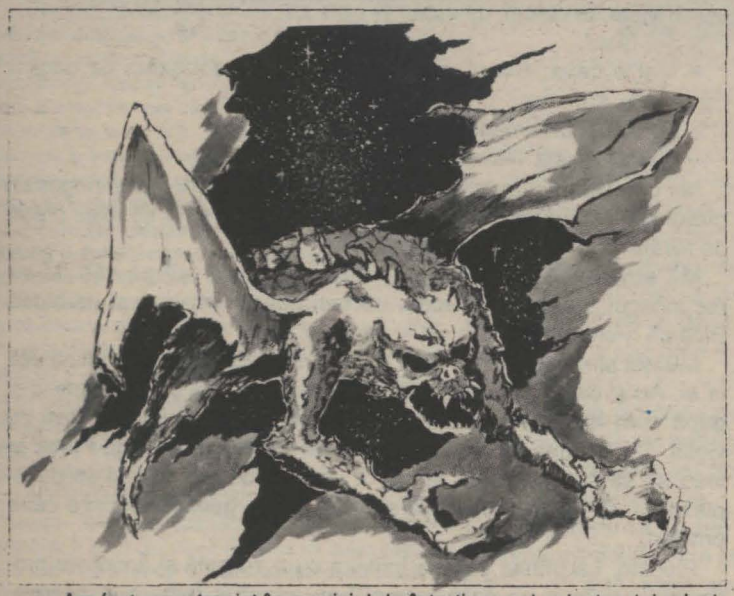

– Am fost mecatronist în serviciul de întreţinere al colectorului principal. De o bună bucată de timp conducerea mă tot „ruga" să dezertez. Iată-mă!

De ei se apropie un alt bărbat.

– Aderaţi la constelaţia Orionului?

– De ce nu?

– Sînteţi Negator?

Nael nu răspunse. Se implicase într-o situaţie îngrozitor de falsă şi totodată fără de ieşire. Să răspundă „da" însemna să formuleze inechivoc o minciună. Să răspundă „nu" însemna să întărească bănuiala din mintea gazdelor sale... Atunci tăcu. Însă „cine tace consimte". Se simţi prins în capcană.

– Aici sînteţi la dumneavoastră acasă, reluă omul. Pînă la proba contrarie. Comunitatea noastră este cea mai ospitalieră pe care aţi putea-o întîlni, oricine aţi fi. Dar aveţi obligaţia să-mi predaţi eşarfa...

Nael se execută cu un suspin. Poate că era geoprogramarea muribundă, fularul uzat şi perimat, însă... Comandă un pahar de vin dulce la barul aflat în interiorul biroului de tutun. Barmaniţa refuză cu un surîs carnetul bancar sau piesele de metal.

– Veţi plăti dumneavoastră mai tîrziu.

Patronul, un bărbat înalt, cu părul lung şi alb, veni în persoană să-i ofere bonurile de cazare: trei mese şi două nopţi la hanul Cîinelui Savant. *În caz că dorea să rămînă în Lassac după epuizarea bonurilor,* dezertorul trebuia să se prezinte iarăşi la birou.

În zorii zilei următoare fu convocat de consulul Abdesselam Ottman. Se prezentă de îndată la consulatul satului, unde nu aşteptă mult. Ottman era un gigant aproape chel, înzestrat cu o proteză optică. Avea faţa grasă şi blîndă, gura ştirbă.

Zîmbi vizitatorului a cărui privire zăbovise oarecum asupra buzelor sale.

– Un accident, explică el. Se întîmplă adesea, şi nu avem dentist în sat. Este însă preţul libertăţii; mănăstirea şi uzina au, numai că oamenii aceia nu ne iubesc... pe noi şi poate nici însăşi libertatea!

– Geoprogramarea se dizolvă, iar comunităţile se destramă! replică Nael. Încotro se îndreaptă oare lumea?

Ottman încuviinţă cu gravitate, clătinînd din cap. Nael luă iniţiativa:

– Obiceiul e ca aici consulul să-i primească pe toţi noii veniţi?

– Nu avem mulţi vizitatori în aceste zile, îi răspunse Ottman.

– Din cauza Jonglerilor?

– Din cauza Jonglerilor. Şi de asemenea a Dadozilor, a Taifunilor... şi a Negatorilor!

Consulul şedea în mijlocul unei săli lambriate, cu lespezile podelii artistic pictate. Nael se aşează în apropierea lui, pe un scaun rotund şi moale. Ridică ochii. O lustră de cristal atîrna exact deasupra sa. Nu era o întîmplare. La un simplu gest al interlocutorului său obiectul l-ar fi zdrobit, l-ar fi scăldat în raze calorice sau împrejmuit într-un cîmp de forţă, funcţie de construcţie ori de programare...

– Din punct de vedere oficial, reluă consulul, sînteţi un tehnician al colectorului în stare de dezertare legală. Dar, potrivit anumitor mărturii pe care nu le pot pune la îndoială, sînteţi totodată un Negator! Un Negator de speţă rară... un solitar, dacă poate exista aşa ceva. Posedaţi un fular geoprogramat Eufro-Gigant 58, puţin uzat... însă ce nu e uzat în lumea asta? Vi-l voi înapoia numaidecît. După părerea mea, aţi putea simultan fi un tehnician eliberat al Statului, cît şi un Negator incipient!

Nael îşi studie lung oponentul, a cărui privire artificială îl stînjenea.

– Am impresia că le-aţi permis Jonglerilor să se stabilească la marginea satului. Aţi făcut-o pentru a vă proteja de Negatorii ... solitari?

– Adevărul face ca Jonglerii să fie indivizi foarte rău programaţi. *Prost crescuţi, cum li s-ar fi spus altădată, medită Ottman.* Nu ne-au cerut permisiunea de a se stabili la porţile aşezării. Poate că pe ceilalţi Stelari ai Orionului nu-i deranjează să-l vadă pe Kalo Timuji plantîndu-şi cortul înaintea punctului nostru de tranzit, cine ştie?... Lassac-ul constituie veriga slabă a constelaţiei. Cel puţin aşa susţin monarhul Stu Liju, comunardul Raindi Zaral şi inginerul Vari Golfer. Ultmii doi, probabil cunoaşteţi, sînt femei.

– Da.

– Îşi conduc comunităţile cu mînă de fier... neprotejată de mănuşă. Ne reproşează ataşamentul la ideea de libertate individuală. Adevărat, noi nu dorim să înlocuim geoprogramarea cu un neofeudalism militarist. Ca rezultat, nu avem practic nici un mijloc defensiv. În această direcţie depindem de comunităţile vecine, în particular de mănăstire. Ca şi cum nu ar fi de ajuns monarhul Stu Liju trage sforile pentru obţinerea puterii în întreaga constelaţie, iar noi îl jenăm. Vari Galfer estimează că Orionul ar putea renunţa la satul său. La fel de uşor ea ar renunţa la libertate!

Iată aşadar cum de au ajuns Jonglerii lui Kalo Timuji să impună legea la uşile noastre. Acum, vă întreb din nou, sînteţi sau nu un Negator?

– Ştiţi prea bine că un răspuns logic nu este posibil!

– Poate. Nu-i cunosc bine pe Negatori şi nici nu doresc să-i cunosc. Uneori, banda lui Vok Abolitorul face incursiuni prin apropiere. Din fericire n-am avut încă de-a face cu ei. Aţi auzit vorbindu-se de Vok?

– Da. „Abolitorul" de la abolire, nu-i aşa?

– *Într-adevăr şi semnifică, cu exactitate, a reduce la neant. Frumos program!*

Prin urmare şeful Negatorilor se lăuda că stăpîneşte această forţă extraordinară. Singur numele lui îngrozea locuitorii constelaţiilor, pribegii şi pe alţi nomazi. Să fii abolit era mai rău decît să fii omorît, însemna să fii adus în starea unuia care nu a existat niciodată, întrucît se credea că Negatorii sînt capabili să manipuleze realitatea.

Şi cînd consulul îl chestionă pentru o a treia oară, Nael îi răspunse printr-o întrebare.

– Mă credeţi unul?

Ottman îşi alese prudent cuvintele.

– Nu ştiu dacă există Negatori solitari. Negatorii sînt gregari. Din cîte cunosc, totdeauna au fost văzuţi în grupuri, aidoma Jonglerilor. Se zice că din număr li se trage forţa. Apoi se decise.

– Nu, nu cred că sînteţi un Negator. Nu încă. Dar aţi putea deveni: de aceea mă interesaţi, aş vrea să vă observ. Nu-i cred pe Negatori, şi nici pe Vok Abolitorul, în stare să modifice realitatea. Vă primesc fără mare îngrijorare. Dacă însă mă înşel, sîntem pierduţi!

– Ce aveţi de gînd?

– Dar dumneata?

Fu rîndul lui Nael să ezite. Ex-tehnicianul voia parcă să se reîntoarcă deja în colector. Cum să scape din capcană? Părăsind imediat constelaţia Orionului şi plecînd cît mai departe? Proasta reputaţie nu avea oare să-l urmeze de acum înainte pretutindeni?

Totuşi aici avea senzaţia securităţii, cîtă vreme amintirea vieţii petrecute în Viermele Lunar îi provoca ameţeală. În plus nu mai avea curajul să se lanseze în traversarea teritoriilor libere, să-i înfrunte la Kalo Timuji, pe Şoimul din Cairo şi pe Vok Abolitorul...

– Rămîn.

Recuperă eşarfa şi se înapoie la oficiul de tutun, unde-i fu remis un permis de şedere, valabil pentru treizeci de zile în întreaga constelaţie, cu rezerva vizelor de intrare în fiecare comunitate.

Patronul nu uită să-i precizeze că în exteriorul satului nu i se garanta integritatea fizică.

– Dar în sat? întrebă Nael.

– Cu puţin noroc...

Se hotărî să viziteze totuşi întregul Orion, începînd cu de Foe, mănăstirea, obiectul cel mai apropiat.

În Lassac erai liber, mai liber decît nu fusese Nael niciodată. În schimb, viaţa îi părea searbădă, cenuşie. Perspectivele erau palide... Siguranţa populaţiei depindea de Stelarii vecini. Luă calea mănăstirii, călcînd arar în lungul lizierei, cu rachetele pe umăr. Un vas aerian automat survolă teritoriul Orionului turuind prin megafoane sloganurile uzuale. Geoprogramatorii vă urează noroc într-o nouă soartă. Fiţi fericiţi şi păstraţi-vă liniştea. Negatorii sînt cei mai periculoşi duşmani ai civilizaţiei... Lozinci de acest tip. Vasul dispăru în zare şi Nael îşi reluă drumul. De la începutul secolului al XXIV-lea, geoprogramarea prezidase destinele planetei. Cuvîntul, ambiguu, desemna simultan Statul Unic Centralizat,precum şi o tehnică de guvernămînt ce considera lumea întreagă un hipersistem programabil în detaliile cele mai mici... Nael nu putea crede în dispariţia bruscă a geoprogramatorilor şi a fantasticei lor maşinării.

Observă ţărani monahi la muncă. Bărbaţi şi femei, cu toţii purtau severe uniforme maronii. Utilajul le era arhaic; cultivau acele plante monastice a căror raritate le conferea valoare, iar ele îi cultivau pe ei... Mai încolo, Nael se trezi atacat de un molos al cărui stăpîn, din fericire, îl rechemă cu promptitudine. Alţi cîini uriaşi, despărţiţi de drum de un gard înalt din sîrmă, se porniră să latre cu furie. Cînd trecu pe lîngă ei, începu să murmure: nu, nu, nu... foarte jos, fără să privească fiarele. O simplă experienţă. Cîinii se retraseră şi tăcură. Nael se forţă să nu caute explicaţia. Se îndepărtă grăbit.

Ajunse la poarta mănăstirii. Un cuplu, amîndoi foarte înalţi - păr de culoare închisă, veşminte întunecate - îl întîmpină, fixîndu-şi asupra lui puştile cu săgeţi.

–Sînteţi Negatorul solitar? îl întrebă femeia.

– Nu există Negatori solitari! replică Nael.

Ceea ce se putea traduce în două moduri; fie nu există Negatori,pentru că nu sînt un Negator, fie nu există Negatori solitari... şi tovarăşii mei nu sînt departe!

– Vin din sat, continuă cu simplitate.

– Ce doriţi? întrebă bărbatul.

Privirile celor doi erau încărcate de ostilitate.

– Vreau să-l văd pe monarhul Stu Liju, declară Nael.

Prefera ca oamenii constelaţiei să păstreze anumite îndoieli în privinţa sa. Apartenenţa la redutabila sectă îl putea pierde sau salva în egală măsură. Chestiune de şansă. Iar el hotărîse să mizeze pe această şansă.

– Monarhul vostru doreşte să mă întîlnească, adăugă. Mă aşteaptă. Haideţi, spuneţi-i că mă numesc Nael Wan şi că sînt un fost tehnician al colectorului Vierme Lunar. Cunosc multe lucruri despre geoprogramare.

Femeia făcu un semn din cap. Bărbatul se retrase să transmită mesajul. Foarte repede se întoarse. Răspunsul era afirmativ. Stu Liju dorea într-adevăr să îl primească. Cînd?

– Urmaţi-mă, veţi vedea imediat!

– Cu atenţie! interveni femeia. El să meargă înainte. Nu uita că-i periculos!

Nael înaintă aşadar spre centrul monastic sub ameninţarea puştilor lansatoare de săgeţi, arme deosebit de sofisticate, în pofida aparenţelor.

Stu Liju îl privi pe Nael într-una din încăperile turnului monarhic, încăpere luminată de o sumedenie de ferestruici. Tronul monarhului aducea cu un creuzet în care se topea multitudinea razelor solare. Stu Liju era înalt, asemeni tuturor supuşilor săi; peste un metru nouăzeci. Era îmbrăcat într-o somptuoasă uniformă cenuşiu-închisă, decorată cu medalii, lănţişoare, o cruce creştină, centiron ornamentat. Ochii îngusti şi limpezi străluceau sub o frunte lată.

– Te salut, Monarh, rosti Nael.

Bărbatul înclină tăcut din cap. Apoi, într-un tîrziu, se hotărî să vorbească, cu un glas încet şi aspru.

– Pretindeţi a deţine anumite informaţii asupra geoprogramatorilor. Este adevărat?

– Nu despre geoprogramatori. Aveam în vedere geoprogramarea.

– Nu văd diferenţa. Mă interesează cu precădere răspunsul la o întrebare. Transferul de putere a fost programat?

Nael reflectă. De fapt nu avea nici o informaţie exclusivă ori excepţională. Dispunea numai de o ipoteză, să propună... sau să vîndă. O ipoteză bazată, adevărat, pe un întreg şir de observaţii şi prezumţii.

– Precizaţi-vă gîndul, ceru ca să cîştige timp.

Stu Liju meditâ îndelung.

– Vreau să spun următoarele: geoprogramatorii au creat triburile nomade, Jonglerii, Dadozii, Negatorii, triburi ce asediază constelaţiile şi direcţionează evoluţia în sensul izolării şi al autarhiei... sau dimpotrivă, proliferarea nomazilor constituie un simplu accident istoric?

Nael replică pe un ton la fel de precaut, alegîndu-şi cuvintele cu grijă.

– În opinia mea, ambele afirmaţii sînt valabile, cît şi nici una din ele.

– Nu vă angajaţi prea mult.

– De ce-aş face-o atît de repede? Acolo unde mă voi instala, dacă condiţiile de viaţă îmi vor fi pe plac, îmi voi dezvălui poate informaţiile.

– Păcat. La Mănăstirea de Foe nu puteţi fi acceptat. Înălţimea minimă pentru a rezida în această aşezare este de 1,88 pentru bărbaţi...

– Cine a formulat legea asta ciudată?

– Are importanţă?

– Credeţi că a fost voinţa geoprogramatorilor?

– Ce-mi pasă mie de voinţa geoprogramatorilor? Eu unul cred că ne-au abandonat.

– Regret.

Nael se ridică. Stu Liju îl opri cu un gest scurt.

– Aşteptaţi. Mă interesează de asemenea Negatorii. În caz că puterea care li se atribuie este reală, atunci ei sînt în stare să distrugă ceea ce a mai rămas din civilizaţie. Iar aceasta nu cred a fi dorinţa geoprogramatorilor! Negatorilor nu li se cunoaşte scopul. Aici, la de Foe, avem un mare specalist în lupta contra lor, Maestrul Bo Jen. Îl veţi întîlni cu siguranţă într-una din zilele viitoare. Însă nici el nu e capabil să răspundă la aceste două întrebări esenţiale... Puţin îmi pasă dacă sînteţi sau nu un Negator. Socotesc că unul solitar nu e primejdios. Dar e în interesul dumneavoastră să îmi răspundeţi cu sinceritate. Cine sînt Negatorii? Sînt oare programaţi? De unde vin? Ce vor?

– Dată fiind înălţimea mea cea mică, nu văd interesul.

– Cît măsuraţi?

– Un metru şaptezeci.

Stu Liju suspină.

– Cît de regretabil. La un metru şaptezeci şi cinci am fi putut pune în discuţie o eventuală derogare. În schimb pot interveni personal pe lîngă prietenii noştri din uzină. Înălţimea individului nu are importanţă pentru ei.

– Ca Negator nu v-aş răspunde. Nefiind Negator nu aş ştii răspunsurile. Fără ieşire.

Monarhul înclină capul. Cînd se îndreptă, maxilarele-i erau încleştate, sprîncenele încruntate şi privirea îngheţată.

– Nu mai avem nimic a ne spune. Ieşiţi! Sînteţi obligat să părăsiţi teritoriul mănăstirii în cel mult jumătate de ceas. Nu uitaţi că vizita dumneavoastră s-a făcut fără a obţine viza!

– La revedere, Monarh, salută Nael. Pare-se că îmi voi oferi serviciile uzinei.

(va urma)

Traducere – Şerban Adrian DOBRIN

„Nemira" nu ne mai miră...

„Nemira" îşi respectă ambiţiosul şi auto-impusul program editorial şi, în acelaşi timp, nu renunţă la bunul obicei de a-şi lansa volumele SF într-un mod sărbătoresc, care să încununeze efortul, deloc neglijabil, al pregătirii unei cărţi.De această dată (sîmbătă 30 ianuarie a.c., ora 11,00) gazda a fost Casa Centrală a Armatei iar cei peste o sută de invitaţi au participat emoţionaţi la lansarea a trei volume ce n-ar trebui să lipsească din biblioteca iubitorilor de carte.

. E un dar meritat de iubitorii de carte din ţara noastră şi am convingerea că nu doar cititorii de SF vor şti să se bucure şi să beneficieze de acesta. Pentru cei din urmă menţionaţi am consemnat cîteva opinii ale celor prezenţi la lansarea celor două cărţi:

ION HOBANA – „În cazul cărţii lui Jules Verne, scriitorul a prevalat asupra documentaristului, asupra celui care trece doar în revistă descoperirile geografice... Cristofor Columb devine un personaj literar, eroic, tragic, misterios iar cartea încearcă să-i dezlege secretul!"

ALEXANDRU MIRONOV – „Încă o dată, «Nemira» demonstrează faptul că şi cultura poate fi rentabilă. Îi felicit din inimă şi ţin să vă spun celor ce n-aţi citit încă «Dune» că vă invidiez petru ceea ce urmează să descoperiţi prin lectura acestei nestemate literare".

ION DORU BRANA – „Cartea „Dune" a fost la un moment dat acaparatoare într-atît de mult încît, după 10 ani de pasiune ucigătoare pentru SF, m-a copleşit, făcîndu-mă să nu mai vreau să aud de science-fiction. Îmi amintesc faptul că, inevitabil, prima lectură a „Dunei" este senzaţională. Poate că, dacă, în urmă cu 10 ani, o editură m-ar fi sprijinit astfel – n-aş fi renunţat la SF. Dar, cine ştie, poate acum să-mi reînvie morbul pentru acest domeniu fascinant".

ŞTEFAN GHIDOVEANU – «Colecţia „Nautilus» îşi propune să prezinte publicului român toate cele 6 volume din ciclul «Dune». Universul acestei mari şi dense cărţi este atît de real, încît ai senzaţia că, întorcînd capul, vezi personajele principale, sau pe însuşi autorul cărţii, care stă şi rîde în spatele lor şi le întreabă mereu: «Ei, mai puteţi? Mai puteţi?!?»."

Adrian BĂNUŢĂ & Nicu GECSE

Drepţii cavaleri ai oglinzilor strîmbe

La început de Făurar (luni 1 februarie a.c., ora 17,00) societatea „Adevărul" S.A. a lansat „Imperiul oglinzilor strîmbe" – o antologie SF bine gîndită şi realizată de Cristian Tudor Popescu. Manifestarea a aveut loc la Asociaţia Generală a Inginerilor din România, înscriindu-se într-un amplu evantai de activităţi editoriale menite să-i apropie mai mult pe redactorii de la „Adevărul" de cititorii lor fideli. Prezenţa fanilor SF a fost cam redusă.

Revenind la antologia SF merită menţionată prezentarea succintă şi concludentă făcută de scriitorul Mircea Nedelciu care a îndemnat publicul cititor să parcurgă o selecţie de valoare.

Şi pentru că, gazde erau inginerii, mi-am amintit că mulţi dintre ei au ajuns creatori de SF – de artă, meta sau paraliteratură: Dan Merişca, Cristian Tudor Popescu, Alexandru Ungureanu, Dănuţ Ungureanu, Dorin Davideanu, Ovidiu Bufnilă, Rodica Bretin, Constantin Cozmiuc şi alţii.

Trimiterea la hidrocarburile aromatice e deformaţie profesională şi-mi cer scuze.

ing. chimist Nicu GECSE

Realizînd necesitatea participării fanilor la manifestările de gen şi nu doar să fie informaţi post-factum, ne vedem nevoiţi să reiterăm tuturor invitaţia de a ne informa în timp util despre acestea, oferindu-ne posibilitatea de a informa cu anticipaţie cititorii.

Redacţia

1984 declarat anul „Dune"

S.F. news

În calendarul sf 1984 nu mai este doar anul lui George Orwell. Editurile Putnam şi Berkley au proclamat 1984 „anul Dunei" şi au lansat o campanie (ce a durat tot anul) pentru promovarea faimoasei serii a lui Frank Herbert şi a numeroase produse subsidiare (aşa-numitele „ticins"). În primăvară Putnam a editat „HERETICS OF DUNE, al cincilea roman al ciclului şi a reeditat în hardcover primul (şi cel mai reuşit) volum DUNE, iar Berkley a reeditat în trade paperback volumele 1-4. În iunie a apărut THE DUNE ENCYCLOPEDIA (hardcover la Putnam, paperback la Berkley), o carte a cărei reală utilitate nu o poate concepe decît cine a citit toate cele aproximativ 2.500 de pagini ale ciclului apărute pînă acum. În septembrie, Putnam a publicat THE DUNE STORYBOOK de Joan D. Vinge (o carte bazată pe scenariul lui David Lynch după romanul lui Herbert, ilustrată cu fotograme din film), calendarul „Dune" 1985 şi cinci cărţi telematice pentru copii (inclusiv o carte de colorat!). În octombrie a urmat un album intitulat THE DUNE POP-UPPANORAMA BOOK, la Putnam, iar Berkley a reeditat zece alte romane ale lui Herbert. În decembrie, aceeaşi editură a scos o ediţie specială „tie-in" în paperback, planificată simultan cu premierea cinematografică şi ilustrată cu imagini din film, plus THE MAKING OF DUNE (istoria realizării costisitoarei ecranizări) şi THE ART OF DUNE (album dedicat artelor vizuale pe baza cărora s-a lucrat în producţia filmului).

Dar asta nu-i tot! După premieră, studiourile Universal, în colaborare cu editura didactică şi pedagogică Lifetime Learning Systeme, Inc., au publicat aşa-numitul „kit didactic" THE WORLD OF DUNE destinat elevilor între 10 şi 15 ani. Tot Universal a intitulat şi sprijinit înfiinţarea Fan Clubului „Dune" care a înregistrat peste 2.000 de membri, numai în anul 1984 pe baza cupoanelor publicitare ale campaniei Herbert inserate în paperback-urile editate de Berkley. În sfîrşit, în preajma Crăciunului, Universal a lansat pe piaţă o sumedenie de jucării, păpuşi, machete T-shirt-uri, afişe ş.a.m.d.

Este pentru prima oară cînd opera unui scriitor de sf este lansată în „stil american" şi chiar dacă mobilurile financiare ale editurilor şi studiourilor de film implicate sînt evidente, faptul nu poate decît să bucure, constituind o dovadă în plus a reputaţiei pe care şi-a cîştigat-o sf-ul în anii din urmă.

Ion Doru BRANA

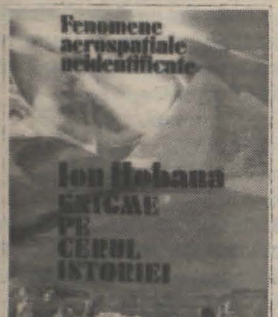

Enigme pe cerul istoriei

Mărturisesc deschis şi sincer că nu fac parte din „secta" ozn-iştilor, dar mi-au fost întotdeauna simpatici aceşti băieţi veşnic în căutarea „semenilor întru Raţiune" şi cred că, totuşi, e necesară lectura unor cărţi de referinţă în domeniu, deoarece ilustrează cu pregnanţă una din laturile absconse ale Eului planetar. Am deschis, deci, cu aceste sentimente, ultimul volum al neobositului Ion Hobana: ENIGME PE CERUL ISTORIEI, volum pe care puţini - cred - îl mai aşteptau, după o tăcere de 22 de ani.

Surprizele au început încă din primele pagini - lipsa tonului entuziast, inerent lucrărilor paraştiinţifice şi vocea rece obiectivă - avînd pe alocuri vagi accente polemice a cercetătorului - surprinde, şochează chiar, însă în mod plăcut. Interesantă este abordarea critică a problemei, prezentarea şi infirmarea argumentelor de către un scriitor partizan. Foarte inspirată este şi alegerea criteriului de fragmentare a textului în capitole; autorul administrîndu-le fanilor un adevărat duş scoţian pe parcursul întregului volum. Tonul „antarctic" al începutului, - demontrea definitivă a unor cazuri „clasice", - printre care se găseşte şi celebra dispariţie a regimentului Norfolk - se îmblînzeşte treptat, devenind de-a dreptul torid în „Finalul deschis" pe care ni-l propune autorul.

Fără a afirma că este cea mai bună carte de profil apărută pînă acum şi neuitînd să semnalăm neprezentarea unor cazuri mai apropiate cronologic de noi şi necomentarea întîlnirilor de gradul III, sîntem convinşi de faptul că „Enigme pe cerul istoriei" este şi va rămîne o carte de referinţă.

Încheiem cu regretul că editorul nu a putut sprijini demersul autorului cu nişte condiţii tipografice adecvate impactului, vizual.

ION HOBANA - Enigme pe cerul istoriei, editura Abeona-C.E.I.T., 350 lei, 272 pagini.

Ionuţ BĂNUŢĂ

Tendinţele filmului science fiction în deceniul 9

În noaptea de 28 spre 29 decembrie a murit Andrei Tarkovski. Ultimul său film, Sacrificiul (1986), testament artistic şi de credinţă tulburător, avea ca pivot al dramei un viitor conflict nuclear. Aidoma presupusei vizite extraterestre din Călăuza (1979), acest loc comun al sf-ului era doar un pretext pentru artistul rus, un suport al meditaţiilor şi întrebărilor sale asupra condiţiei umane şi singularităţilor ei filosofice, morale, etnice şi, nu în ultimul rînd, religioase. În intervalul de timp jalonat de aceste două filme, nici o altă creaţie cinematografică anexabilă genului nu a atins profunzimea lor ideatică şi excelenţa stilistică.

Să încercăm schiţarea rapidă a evoluţiei (sau involuţiei) filmului sf în anii '80, din punct de vedere estetic, ignorînd deci rentabilitatea acestei ramuri a industriei cinematografice.

O privire evaluativă asupra perioadei trebuie să ia în consideraţie cîteva filme importante ale anului 1979, trasîndu-le filiaţiile şi influenţele. Maşina timpului (1979), de Nicholas Meyer, foloseşte motivul călătoriei în timp pentru a pune în discuţie relativitatea conceptului de „violenţă" în perspectivă istorică. Motivul amintit apare marginal şi în Terminator (1984), de James Cameron, unde un robot umanoid din viitor *urmăreşte în prezent un om care încearcă să* schimbe cursul istoriei, evitînd astfel conflictul global spre care se îndreaptă lumea. Extrem de bine legat epic, cu o regie explozivă (la propriu), filmul rămîne doar un exerciţiu bine ritmat. Back to the Future (1985), de Robert Zemeckis, produs de Steven Spielberg, mult mai puţin agresiv *vizual decît Terminator, este o poveste frumoasă*, fără greşeli, o înlănţuire cvasiperfectă de gaguri şi paradoxuri temporale, lipsită însă de miez ideatic. Este exemplul perfect de film comercial plus un ceva nedefinit, amestec de inocenţă şi nostalgie.

Alien (1979), de Ridley Scott, introduce tema Străinului, a Celuilalt. Aflat la graniţa dintre horror şi sf, încărcat de un parfum vag lovecraftian, filmul beneficiază de o regie excelentă, vădită mai ales în orchestrarea tensiunii narative, de un joc actoricesc şi personaje cu totul deosebite, precum şi de decoruri şi o creatură extraterestră într-adevăr altfel (create de pictorul elveţian H.R. Giger). Alien poate fi citit în cheie psihanalitică, abundenţa sugestiilor erotice şi a simbolismului sexual conferind variate nivele de reevaluare şi decodare. Pe aceeaşi linie se înscrie The Thing (1982), de John Carpenter, în care creatura extraterestră, de data asta descoperită îngheţată în Antarctica, dovedeşte o capacitate mimetică ieşită din comun, distrugînd o bază americană de cercetări. Trecînd dincolo de stupefiantele efecte speciale, filmul pune probleme de identitate umană, *sfîrşind cu o ambiguitate tulburătoare:*

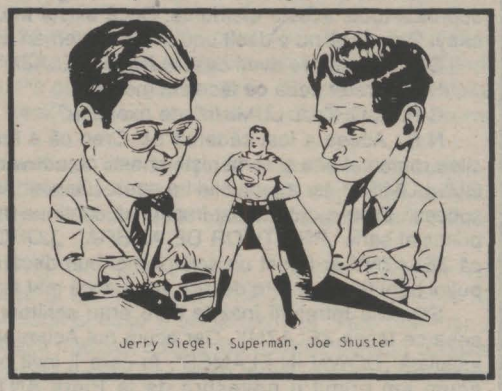

Jerry Siegel, Superman, Joe Shuster

Care din cei doi supravieţuitori e fals? Nici unul? Sau amîndoi? Tot în 1982, Steven Spielberg prezintă E.T. the Extraterrestrial, făptură total opusă plăsmuirilor maladive amintite mai sus. Filmul este însă foarte inegal, secvenţele reuşite alternînd cu lungimile euforice, E.T. rămînînd la nivelul unei (prea) banale poveşti pentru copii. Un alt tip de extratereştrii benevolenţi îşi fac simţită prezenţa în 2010: The Second Odyssey (1984), de Peter Hyams. Bazat pe romanul omonim al lui Arthur C. Clarke, filmul respectă mai mult sau mai puţin fidel acţiunea cărţii, venind la final cu o „invenţie" absolut inutilă. Trei atuuri salvează scenariul dezlînat: jocul nuanţat al lui Roy Scheider, perfecţiunea şi frumuseţea trucajelor şi design-ul futurist extrem de convingător. Aliens (1986), de James Cameron, şi Predator (1987), de John McTiernan, repun în drepturi făpturile ostile oamenilor. Primul film este sf doar la nivelul recuzitei (de altfel, perfect convingătoare), fiind de fapt Vietnam-în-spaţiu, cu „aliens-ii" în rolul Vietcongilor, confruntîndu-se cu o trupă de Marines cosmopurtată. Este un spectacol pirotehnic plin de frenezie, dezvăluind limitele regizorale ale lui Cameron. Celălalt film îşi desfăşoară acţiunea pe Pămînt, redînd decimarea unui comando de către o creatură invizibilă. *În final, aceasta se sinucide declanşînd o* explozie nucleară căreia adversaul uman, Arnold Schwarzenegger, îi supravieţuieşte în mod cu totul inexplicabil. Absurditatea scenariului nu poate fi salvată nici măcar de efectele speciale (din nou!) deosebit de reuşite.

(va urma)

Cristian LĂZĂRESCU

SUPERMAN a murit!

...au ţăcănit teleimprimatoarele agenţiilor de presă din întreaga lume. Chiar şi sobrul Angelo Tudor a transmis această ştire, într-o seară tîrzie de noiembrie.

De fapt este vorba de o uriaşă campanie publicitară pentru lansarea ultimei benzi desenate cu aventurile lui **Superman** (4 comic-books ambalate în plastic). Dar, dacă pentru **Superman** se vor găsi scenarişti ingenioşi care să-l resuscite, nimeni nu-l va mai putea învia pe „părintele" acestuia, desenatorul Joe Shuster, decedat la Los Angeles, în 30 iulie 1992.

Joseph Shuster s-a născut la 10 iulie 1914 la Toronto (Canada), a venit în Statele Unite în 1923 şi a debutat la vîrsta de 20 de ani, cînd s-a întîlnit cu scenaristul Jerry Siegel şi au început să publice împreună diverse benzi desenate precum **Mr. Mystic**, **Spy**, **Federal Men**, **Radio Squad**...

Legenda spune că Shuster şi Siegel îl imaginează pe invincibilul super-erou, primul dintr-o serie astăzi interminabilă, în 1933. Ar putea părea incredibil, dar totuşi cei doi autori au căutat timp de cinci ani un editor pentru personajul lor. Abia în 1938, în primele numere ale revistei ACTION COMICS Magazine, **Superman** îşi începe aventurile. Succesul este imediat, tirajul se dublează rapid şi, în curînd, eroul nostru va apare şi în strip-uri cotidiene şi duminicale, *în culori (1939).*

Toată lumea îl cunoaşte pe **Superman**, venit de pe planeta Krypton (distrusă de un cataclism) şi primit pe Terra de familia Kent. Superman posedă puteri extraordinare şi practic este invincibil. Ziarist inofensiv şi timid, sub numele de Clark Kent, el se transformă în justiţiar imediat ce un duşman redutabil ameninţă omenirea. Mai tîrziu scenaristul va crea o mulţime de personaje secundare, **Superboy**, **Supergirl**, **Lois Lane**, **Jimmy Olsen** care, la rîndul lor, vor cunoaşte un succes enorm şi vor apare în publicaţii separate.

Radio-ul, cinema-ul şi televiziunea vor aborda personajul - fenomen social, sporindu-i şi mai mult popularitatea.

Din păcate Joe Shuster şi Jerry Siegel nu vor putea beneficia de avantajele financiare ale gloriei personajelor lor. Ei cedaseră drepturile seriei, după cum era obiceiul, editurii NATIONAL COMICS (DC). De două ori vor intenta acţiuni judecătoreşti pentru a obţine *drepturi de autor din partea editurii. Fără succes. Abia 30 de ani* mai tîrziu, în urma unei campanii angajate de colegii lor, în frunte cu Neal Adams, DC va acorda celor ce i-au adus imense profituri modesta sumă de 20.000 $ pe an şi apoi 30.000 $, începînd cu 1981 (pentru comparaţie, primul film „**Superman**", cu Cristopher Reeve, a adus producătorilor beneficii de 82,5 milioane $).

Joe Shuster îl va abandona pe **Superman** şi va imagina pentru editura DELL personajul **Funny Man**, fără însă mare succes, după care va abandona lumea benzii desenate.

Tîrziu, în 1970, Joe Shuster va obţine recunoştinţa breslei profesionale care-i acordă premiul „Hall of Fame Award", iar în 1975 el va împărţi cu Jerry Siegel premiul „Inkpot Award For Achievement".

În România, **Superman** este cunoscut în special datorită filmului (prima serie), iar după 1989 şi graţie comics-urilor editurii franceze AREDIT. *Din decembrie 1992 poate fi găsită în Bucureşti chiar* revista SUPERMAN (48 pagini A4 în culori, în limba engleză, editată de FLEETWAY EDITIONS LTD).

Louis CANCE

Dodo NIŢĂ

Teme şi motive S.F.

— continuare din Nr. 7 —

ASTRONAUT (sinonim: Cosmonaut): cel care explorează spaţiul cosmic, care navighează spre aştri. Prin definiţie este desemnat să fie unul dintre personajele tip ale naraţiunilor S.F. Sînt abordate şi tratate literar: stagiul de formare (ROBERT HEINLEIN - „Space Cadet", A. & B. STRUGATKI - „Astronauţii", FREDERIK POHL - „Gateway"), viaţa la bordul astronavelor FRITZ LEIBER-jr- „Ship of Shadows", FRANCIS CARSAC - „Pour patrie, l' espace"), astronautul-soldat (ROBERT HEINLEIN - „Starship Troopers"), comportamentul în caz de avarie sau accident, astronautul-conchistador (JACK WILLIAMSON - ciclul „Legion of Space", POUL ANDERSON - „Three Hearts and Three Lions" şi „The High Crusade" ş.a.), contactul cu inteligenţele extraterestre etc.

ASTRONAUTICĂ (sinonim: **Cosmonautică**): termen lansat în anul 1927 de J.H. ROSNY-ainé; ştiinţa şi tehnica zborurilor spaţiale.

ASTRONAVĂ: vehicul destinat zborurilor spaţiale (vezi şi: „Navă cosmică"), utilizat de eroii literaturii S.F. pentru cucerirea cosmosului. Drept combustibil folosesc: energia atomică, energia fotonică (SERGIU FĂRCĂŞAN - „O iubire în anul 41042"), antigravitaţia (H.G. WELLS - „Primii oameni în Lună"), diferiţi combustibili fantezişti etc. Forma astronavelor variază, în funcţie de imaginaţia autorului, de la cea „clasică" fusiformă, pînă la geometriile cele mai extravagante. Drept „astronavă", deci pentru străbaterea spaţiilor cosmice, pot fi folosiţi asteroizi (I.M. ŞTEFN & RADU NOR - „Drum printre aştri") sau chiar planete (FRITZ LEIBER - „The Wanderer", PHILIP JOSÉ FARMER - „Unreasoning Mask").

ASTRONOM: cercetător al aştrilor; personaj central al multor naraţiuni S.F., mai ales din perioada „clasică": JULES VERNE - „Întîmplări neobişnuite", „Goana după meteor" sau „Copiii căpitanului Grant", HENRI DE GRAFFIGNY & GEORGES LE FAURE - „De Terre aux étoiles" şi „Aventures extraordinaires d' un savant russe".

ASTRONOMIE: ştiinţa care se ocupă cu studiul aştrilor şi legile mişcărilor lor.

ASTROSCOP: telescop astronomic folosit pentru examinarea sumară a bolţii cereşti.

(va continua)

Mihaela şi Cristian IONESCU

Norman Spinrad se dezvăluie

Născut în 15 septembrie 1940 la New York, în Bronx, obţine o licenţă în 1961 după ce a studiat civilizaţia asiatică şi geologia. După un sejur în Mexic, revine la New York, şi se instalează la Greenwich Village.

În 1963 îi apare în „ANALOG" prima nuvelă: „ULTIMUL DINTRE ROMANI".

În 1966 îşi publică primul roman: „SOLARIENII" – tradus şi în românește – dar apariţia în anul următor, în foileton, în revista „New Worlds" a romanului „JACK BARRON ŞI ETERNITATEA" îl face cu adevărat remarcat, graţie aurei de scandal ce înconjoară acest text.

Vor urma alte romane celebre: „VIS DE FIER", „PRIMĂVARA RUSĂ" etc.

De cinci ani locuieşte în Franţa.

C.H.: Există în opera dumneavoastră teme pe care le îndrăgiţi în mod deosebit şi apar frecvent?

N.S.: Da, bineînţeles... Într-o zi, cineva a spus că nu există decît şase subiecte: puterea, banii, sexul, estetica, dragostea şi transcendenţa.

C.H.: Cine a zis asta?

N.S.: Eu (rîsete). În mare, totul e acolo. Acestea sînt temele mele preferate.Romanul ideal cuprinde toate aceste elemente. Dacă există trei, e o carte foarte bună... Dacă sînt două, încă este okay. Dar, dacă nu e decît unul, nu e un roman adevărat.

C.H.: Ce părere aveţi despre Roger ZELAZNY şi despre seria sa „PRINŢII DE AMBRĂ"?

N.S.: Prefer ceea ce făcea la început.

C.H.: „LORDUL LUMINII", de exemplu?

N.S.: Aceea a fost căderea sa! Cred că a fost ultima lui mare carte. Era al patrulea sau al cincilea roman al său şi scria nişte chestii cu adevărat bune. Apoi a cîştigat premiul Hugo pentru „LORDUL LUMINII", iar agentul lui i-a spus: „Genial! Ai făcut o carte despre mitologia hindusă, şi asta are succes". Dintr-o dată a fost împins să continue în această direcţie, un lucru conducînd la un altul. În principal seria „PRINŢILOR DE AMBRĂ". „LORDUL LUMINII" era, în fapt, o carte bună... Dar cred că ZELAZNY ar fi fost un scriitor mai bun dacă n-ar fi scris urmarea! Cu toate că ar fi cîştigat mai puţini bani (rîsete)... Pe de altă parte, încă mai scrie nuvele foarte bune. Dar romanele lui..

Ştiţi, mă întrebaţi înainte care erau scriitorii mei preferaţi. Pînă la un moment dat, citeam tot ceea ce făcea ZELAZNY. Dar acum nu! Acum pregătesc pentru Thorn Books o culegere de nuvele intitulată „DOWN IN FLAMES", în care îi invit pe mulţi autori să-şi distrugă propriul univers. Pînă acum am primit o povestire de la Piers ANTHONY despre Xanth, şi chiar Marion Zimmer BRADLEY, care nu are mult simţ al umorului – cel puţin aşa credeam – mi-a spus că s-ar putea s-o facă. Dar ZELAZNY a refuzat! Deci... şi-a pierdut pînă şi simţul umorului.

C.H.: Deci nu v-au plăcut „PRINŢII DE AMBRĂ"?

N.S.: Ba da, primul volum... pînă la sfîrşit! Pentru că, în fapt, îl citeam ca pe un roman complet, pentru a descoperi în final că are o urmare!

În general, nu-mi plac seriile, pentru două motive. Mai întîi pentru că nu-mi place să aştept, şi pentru că nu-mi place să termin o carte, şi să descopăr atunci că va trebui să-i aştept urmarea pentru a cunoaşte cuvîntul final al istorisirii! Şi secundo, structura însăşi nu-mi place.

„PRIMĂVARA RUSĂ", de exemplu, e un lung roman care, dacă era publicat în „Présence du Futur", ar fi rezultat trei volume care, în realitate, n-ar forma o serie, ci un singur şi unic roman. Prefer să lucrez aşa, în bloc.

Cordwainer SMITH, cu „LORZII INSTRUMENTALITĂŢII", a reuşit ceva formidabil. Ansamblul se încheagă perfect, şi aflăm ceva nou cu fiecare text. Dar aceasta nu e o secvenţă, ci mai curînd o serie de unghiuri diferite...

C.H.: SMITH şi-a creat un întreg univers. Ca şi TOLKIEN...

N.S.: Da, dar mult mai bine ca TOLKIEN, pentru că e mult mai sofisticat. Sînt mai multe unghiuri de naraţiune, o istorie de bază pe care se grefează toate aceste personaje.. . Şi se poate începe lectura de absolut oriunde.

C.H.: Ce credeţi, ca scriitor, despre computere?

H.S.: Lucrez pe computer şi mi-ar fi foarte dificil să revin la maşinile de scris. Cred că computerele pot face un bun scriitor şi mai bun, dar de asemenea să-l facă pe unul prost încă şi mai prost.

C.H.: O ultimă întrebare: ce proiecte aveţi? Pregătiţi o nouă carte?

N.S.: Da, bineînţeles. Nu-mi place prea mult să discut despre lucrurile pe care le-am terminat, dar în mare e o poveste cu teroriştii care ocupă un post de televiziune şi a satelitului ce retransmite programele pe reţeaua de cabluri. Subiectul e, deci, mass - media capturată de un pumn de oameni. Aş mai dezvălui un element: titlul este: „PICTURES AT ELEVEN". E o frază mult uzitată de televiziunea americană. De exemplu, e o întrerupere, şi cineva anunţă: „Un O.Z.N. uriaş tocmai a aterizat pe Casa Albă. Toate imaginile la „Actualităţile" de la orele unsprezece!" (rîsete). E un mod de a atrage spectatorii la ştirile de la ora unsprezece.

De asemenea am terminat un scurt roman intitulat „DAILY SEX".

C.H.: Vă place cyberpunk-ul?

N.S.: Parţial, da! Mult, în fapt. E destul de neobişnuit totuşi, pentru că pentru mine, cea mai bună carte cyperpunk tocmai a apărut; e vorba de „SYNNERS" a lui Pat CADIGAN... care va apare în Franţa în cîteva luni. Eu îl consider mai bun decît „NEU ROMANUL" lui GIBSON, dar, asta, nu e prea dificil, cred...

A consemnat **Alexandre Stéphene GARCIA**

Trad. I. BĂNUŢĂ

Automate celulare (3)

Florin MUNTEANU

Să ne reîntoarcem la Automatele Celulare, *prezentate pînă în numărul 6 al acestei reviste.* Putem face acum afirmația că un automat celular este un model al unui sistem sincron, în care, la un tact de ceas, au loc tranzițiile tuturor celulelor către noua stare, (denumită generic: „viitor") și aceasta în funcție de legea stabilită și de starea inițială a celulelor. Întregul sistem trece de la o stare unică la o altă stare unică, generînd ceea ce putem numi „evoluția" sa.

Evoluția este complet deterministă, iar teama că rezultatul ar putea fi generat de cine știe ce proprietăți de aproximare, specifice calculelor cu ajutorul computerului, este exclusă deoarece se operează doar cu numere întregi; (în exemplul din programul de bază prezentat în Nr. 5 doar cu 0 și 1). Existența unui număr finit de stări face ca, mai repede sau mai tîrziu, succesiunea acestora să se repete. Cu alte cuvinte sistemul va ajunge în starea „inițială" reluînd un ciclu, (un fel de perioadă a unui oscilator mai „năstrușnic").

O succesiune de stări ale sistemului, poate forma ceea ce în literatura de specialitate se numește o traiectorie. În unele cazuri, în funcție de legea utilizată, de forma și mărimea domeniului (sau altfel spus de numărul și repartiția spațială a celulelor), starea viitor devine identică cu starea prezent. Sistemul „îngheață" și deși se petrec procese interne, (se evaluează stări în vecinătate), au loc interacțiuni la mică distanță, *aspectul global rămîne neschimbat.* O asemenea stare poate fi numită atractor. Deci, pornind de la o stare inițială, sistemul parcurge o traiectorie, evoluția sa fiind condiționată de lege și atrasă de un atractor. Situația stabilă a sistemului se atinge după un număr de pași. (figura 1).

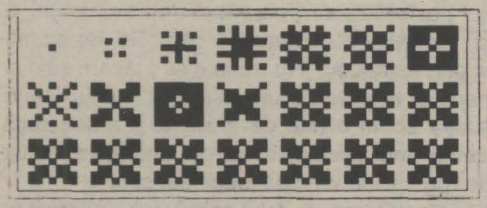

O perturbație (o greșeală de copiere de exemplu) *rupe continuitatea evoluției, dar nu* modifică deznodămîntul. Mai repede sau mai tîrziu, este „uitată" starea inițială sau perturbația de pe drum. În funcție de situația inițială, de poziția germenului, se obțin diferite traiectorii ce merită a fi analizate atît concret, ca parte componentă a modelului, cît și filosofic (vezi figura din Nr. 5 în care încercam să stimulez imaginația creatorilor SF față de un alfabet extraterestru).

În alte situații, de exemplu pentru aceeași lege q...= (2, 1, 2, 1, 0, 1, 2, 1, 2), dar un teritoriu de 7x7 celule, în funcție de poziția inițială a germenului, după o perioadă tranzitorie se obține o succesiune de stări ce se repetă ciclic (figura 2). Această traiectorie ce definește evoluția stabilă a sistemului modelat se numește *ciclu limită.*

Evoluția sistemului fiind deterministă, se poate spune că ciclul limită se va reproduce identic. O perturbație va „destabiliza" traiectoria pentru cîteva „cuante" de „timp"–tact al ceasului sistemului, valoare sub care acesta nu-și poate evalua (simți) starea în totalitate–după care, uitîndu-se perturbația, ciclul limită, atractorul se reinstalează.

Un sistem dat, caracterizat prin NxM celule și o lege din cele peste 10^{77} ce pot fi definite pe un automat celular cu rețea rectangulară (1), poate prezenta mai multe cicluri limită funcție

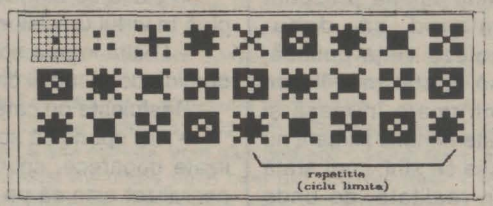

de poziția inițială a germenului. De exemplu, avînd ca dată de intrare în sistem poziția centrală, în figura 2 se poate remarca succesiunea de stări ce formează ciclul limită. Există și poziții (figura 3) pentru care ciclul limită este definit de un alt pattern (structură, aspect, ștampilă), deși lungimea atractorului rămîne aceeași.

Pentru a ușura studiul acestor cicluri limită, pentru a înțelege modul de formalizare al legăturii dintre ordinea la mică distanță, aici manifestată de legea aleasă, și ordinea la distanță, respectiv de structura unei stări și a succesiunii lor în evoluție, se poate introduce un alt estimator. Să ne imaginăm că fiecare celulă *este un mic difuzor, ce poate produce un sunet* cu aceeași intensitate și frecvență. Punerea în funcțiune a acestui difuzor, ca celulă a întregului sistem, este dependentă de aceleași reguli de Automat Celular. Intensitatea sunetului rezultant va fi însă, la nivelul întregului sistem. Suma intensităților sau altfel spus de Q ori valoarea intensității unui difuzor, unde Q este suma stărilor pe întregul sistem la momentul k.

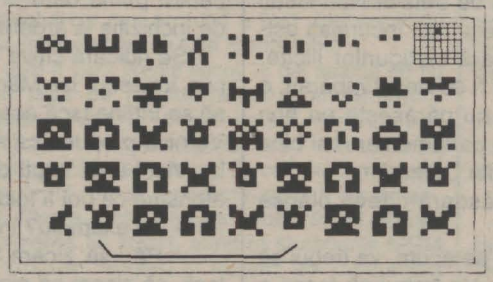

Zgomotul produs ar fi o reprezentare acustică a evoluției. Vă imaginați cum ar putea arăta o orgă de lumini de tip automat celular? Dacă becurile utilizate vor avea aceeași putere, atunci, estimatorul Q ar putea fi o reprezentare a „consumului" întregului sistem. Însă, ideea o putem aplica și doar matematic, introducînd înainte de reinițializarea programului o linie în care să se efectueze totalul stărilor celulelor:

```
let Q=0
for s=1 to n
for z=1 to m
let Q=Q + p(s,z)
next z
next s
```

Valoarea lui Q poate fi plotată sau memorată separat, ca un zgomot de sistem. În acest mod apariția ciclurilor limită, identificarea atractorilor, a perioadelor de repetiție, deci practic cunoașterea mai profundă a sistemului modelat, devine mai ușoară. În figura 4, se poate vedea că inițializarea sistemului cu o celulă centrală permite obținerea rapidă, după T zero tacți de ceas, a unei oscilații de perioadă a, iar

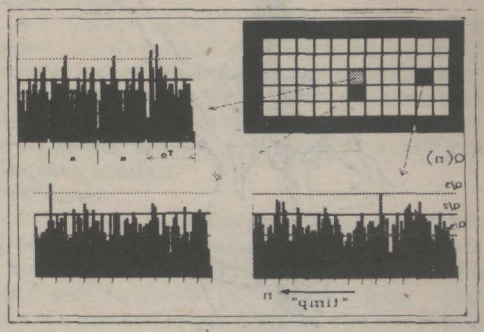

o eroare doar de o singură celulă (cea de mai jos) „aruncă" sistemul într-o comportare aparent aleatoare, numită haotică, un ciclu limită suficient de lung pentru a fi greu sau imposibil de identificat.

Evidențierea caracterului oscilant sau haotic al evoluției sistemului modelat de automatul celular sugerează existența unui zgomot de sistem ale cărui cauze sînt intrinsec legate de structura internă a acestuia, de relațiile dintre subsistemele organizate ierarhic, de forma geometrică a sistemului și de „istoria" cumulată ireversibil de acesta. Astfel, indiferent de calitatea părților componente, de la un anumit nivel de *complexitate, se generează un zgomot specific,* ale cărui rădăcini se află în mecanismele de interrelare și interfațare dintre sistem și mediul exterior, precum și în cadrul structurii sale interne. Studiul acestui zgomot, prin modelare sau chiar experimental, poate aduce numeroase informații suplimentare, el putînd a fi legat direct de legile „profunde" ale evoluției sistemului.

Acest studiu îl puteți începe imediat. De exemplu, utilizînd funcția BEEP x,y a calculatorului, iar pe Q ca unul din parametrii sunetului produs. Recunoașteți oare „zgomotul" astfel generat, seamănă cu ceva cunoscut? Și atunci ce este oare mai important, semnalul sau „zgomotul"? Cînd un zgomot devine semnal? Și dacă extratereștrii comunică prin ceea ce noi „radem" din orice semnal, adică printr-un zgomot? Ce estimatori am putea găsi pentru a caracteriza mulțimea Q(k) văzută ca un semnal? Sînt oare media, dispersia, corelația, spectrul de frecvență etc., suficiente pentru acest tip de semnal? Cum apare Legea în acești estimatori? (Iată doar cîteva TEME!!!!)

Bibliografie

(1) L'automate cellulaire fournit un model du monde. C'est aussi un monde par lui-meme. Bryan Hayes. Pour la Science Sept. 1984.

Tristeţea spiriduşului

-Dragi copii, începu să vorbească profesoara, în cadrul primei ore de dirigenţie din acest an, vă voi spune ceva despre spiriduşi deoarece aceştia îşi fac din ce în ce mai mult simţită prezenţa reuşind să debusoleze viaţa politică, să sperie mediile de informare în masă şi alte minuni. Nimeni nu ştie ce sînt, cum arată în realitate, de unde vin şi unde se duc. Securitatea nu a reuşit să ne arate nici unul... Am consultat pentru voi cîteva cărţi de specialitate şi mai multe articole din presă, ale unor autori extrem de competenţi. Concluzia: ca şi cazul O.Z.N.-urilor, toată lumea i-a văzut, dar nimeni nu aduce o dovadă palpabilă a existenţei lor. Părerile savanţilor, în concordanţă cu ale oricărui cetăţean al planetei noastre, de altfel, sînt împărţite: unii spun că ar fi un fel de roboţi, alţii susţin că ar fi de origine extraterestră, iar cei mai mulţi îi compară cu piticii mutanţi sau umbrele mimetice, deja cunoscuţi nouă... Aţi citit în manuale că spiriduşii, ca şi oamenii, se împart în buni şi răi; se presupune că ei au fost cauza miilor de morţi de la manifestaţiile de săptămîna trecută. Voi trebuie să luaţi exemplu de la spiriduşii buni, desigur!

Atunci cînd sub pielea vreunuia dintre voi a pătruns un spiriduş rău, trebuie să anunţaţi imediat Poliţia sau să încercaţi prin toate mijloacele şi cu toată forţa să vă dominaţi pornirile rele. Cînd vă bîntuie un spiriduş bun, lăsaţi-l să vă domine, să vă umble prin sînge şi să vă acapareze, oricare ar fi activitatea ce o desfăşuraţi într-un moment sau altul al zilei. Lăsaţi-l să vă modeleze după matricea sa psihologică. Dacă nu puteţi să dominaţi spiriduşul rău din voi, spuneţi părinţilor să vă tragă o mamă de bătaie! Nu-i lăsaţi să vă ducă pe la tot felul de vrăjitoare să vă descînte; încurajaţi astfel înflorirea misticismului şi daţi apă la moară cîştigurilor ilicite. Spiriduşul, bătut măr, nu vă va părăsi oricît aţi fi de neastîmpăraţi; o veche pildă bătrînească ne arată că nimeni nu părăseşte un bun cînd are impresia că-i aparţine, aşa cum orice parlamentar mai bine moare decît să părăsească băncile şi salariul din Cameră...

Profesoara se ridică de la catedră, desfăşoară cîteva planşe color şi arată către o schemă.

– Pentru serbarea de sfîrşit de an, încă de pe acum, va trebui să punem în scenă un scenariu despre spiriduşi. Va trebui să faceţi o figură onorabilă în faţa părinţilor voştri, a primarului şi domnului director. Va trebui să fie un semnal de alarmă pentru cei mari şi, totodată, un veritabil act de cultură.

– Eu vreau să joc rolul spiriduşului! strigă Popescu din banca a treia.

– Bine. Să zicem că tu, Popescule, intri sub pielea lui Petrescu din banca a şasea... Sculaţi-vă în picioare!

Cei doi se conformează.

– Popescu are numai nouă şi zece şi îl face şi pe colegul său să înveţe bine. Asta e o faptă bună...

– De ce, doamna dirigintă?! întreabă Irina. De ce să nu-l lase să învеţe singur? Taică-su e informator şi are destui bani să-l dea la pregătire...

– Irina, te rog! Aici vorbim despre spiriduşi, despre modul lor de gîndire, mai puţin convenţional, el îl face pe elev să se autodepăşească, nu îi influenţează capacitatea intelectuală. Îl stimulează doar... O faptă rea ar fi dacă Petrescu ar intra sub pielea lui Popescu şi s-ar apuca şi acesta să fumeze şi să mîzgălească pereţii WC-ului cu lozinci antidictatoriale.

În clasă se stîrni un hohot de rîs general; Petrescu se înroşeşte pînă în vîrful urechilor.

– O altă lege a spiriduşilor, cunoscută nouă, este neputinţa de a domina două medii dintr-o dată.

Răsfoieşte un catalog.

– Aici spune că spiriduşii se pripăşesc mai mult la popoarele civilizate deoarece, spun ei, diferenţa dintre un popor civilizat şi unul necivilizat este că pe indivizii poporului civilizat trebuie să-i convingi pe rînd de prostia lor... Singularitatea individuală este o caracteristică ce produce spiriduşului o mare tristeţe şi singurătate făcîndu-l mai uman... Cine vrea să joace rolul spiriduşului trist şi uman?

– Joc eu, spuse Anica Pop, cea mai înaltă elevă din clasă.

– Bun. Deci tu vei fi spiriduşul trist... Să continuăm!.. Nu vreau să fac un istoric al acestor fiinţe necunoscute şi nici să intru în detalii de ordin estetic şi filozofic... Ionescule, trezeşte-te! Doarme în tine un spiriduş rău?

– Am putea să introducem spiriduşul adormit ca personaj, sare Stan.

– Chiar, spune profesoara. Tot eşti tu la cenalclul şcolii; nu ai putea să schiţezi un scenariu cu spiriduşi pe baza celor discutate aici? În acest fel, nu am mai fi nevoiţi să apelăm la profesorul de literatură şi nici el la calculatorul electronic...

Stan îşi luă angajamentul să scrie piesa ţinînd cont de toate indicaţiile profesoarei, cu replici clare, mobilizatoare, simple şi încărcate de adînci semnificaţii, cu o morală pe înţelesul tuturor.

– Spiriduşii trebuie protejaţi, continuă profesoara expunerea. Ei nu au nici cele mai mici posibilităţi de apărare. Ei nu sînt imuni la bolile contractate de om, dar asta nu înseamnă că bolile, de exemplu S.I.D.A., se transmit prin spiriduşi... Nu trebuie să-i lăsăm să dispară; ajută uneori oamenii şi ar putea fi un obiect de studiu foarte interesant. Alta era situaţia acum o mie de ani cînd s-a semnalat pentru prima oară prezenţa unui pricolici în corpul unui condamnat de Inchiziţie la ardere pe rug... Cine vrea să joace acest rol?

Se ridicară cîţiva şi fu ales Oprea. În rolul spiriduşului adormit fu pus Ionescu, iar Mândoiu fu numit spiriduşul bolnav. Stan propuse să se întîlnească acasă la el, duminică dimineaţa, pentru repetiţii, iar Vornicu propuse ca rolul principal să-l deţină un spiriduş spiritual ca în „Visul unei nopţi de vară" pentru că are el acasă o grămadă de aforisme ce pot fi folosite.

– De exemplu? întrebă profesoara.

– Păi, să zicem că cele mai mari fărădelegi se fac în numele legii, să zicem că cine uită, nu merită să ţină minte, să zicem că de prostie nu se rîde...

– Drăguţ. Cine doreşte să joace rolul spiriduşului spiritual? întrebă profesoara consultîndu-şi ceasul.

Din ultima bancă sări în picioare un spiriduş, atît de brusc încît uită de elevul Marinescu Ionel, în al cărui trup supradimensionat sălăşluia, atent la tot ce se întîmplă în jur, de cîţiva ani buni. Elevii îşi îndreptară privirile spre fundul clasei şi văzură, pentru prima oară

● ● ● ● **Victor MARTIN**

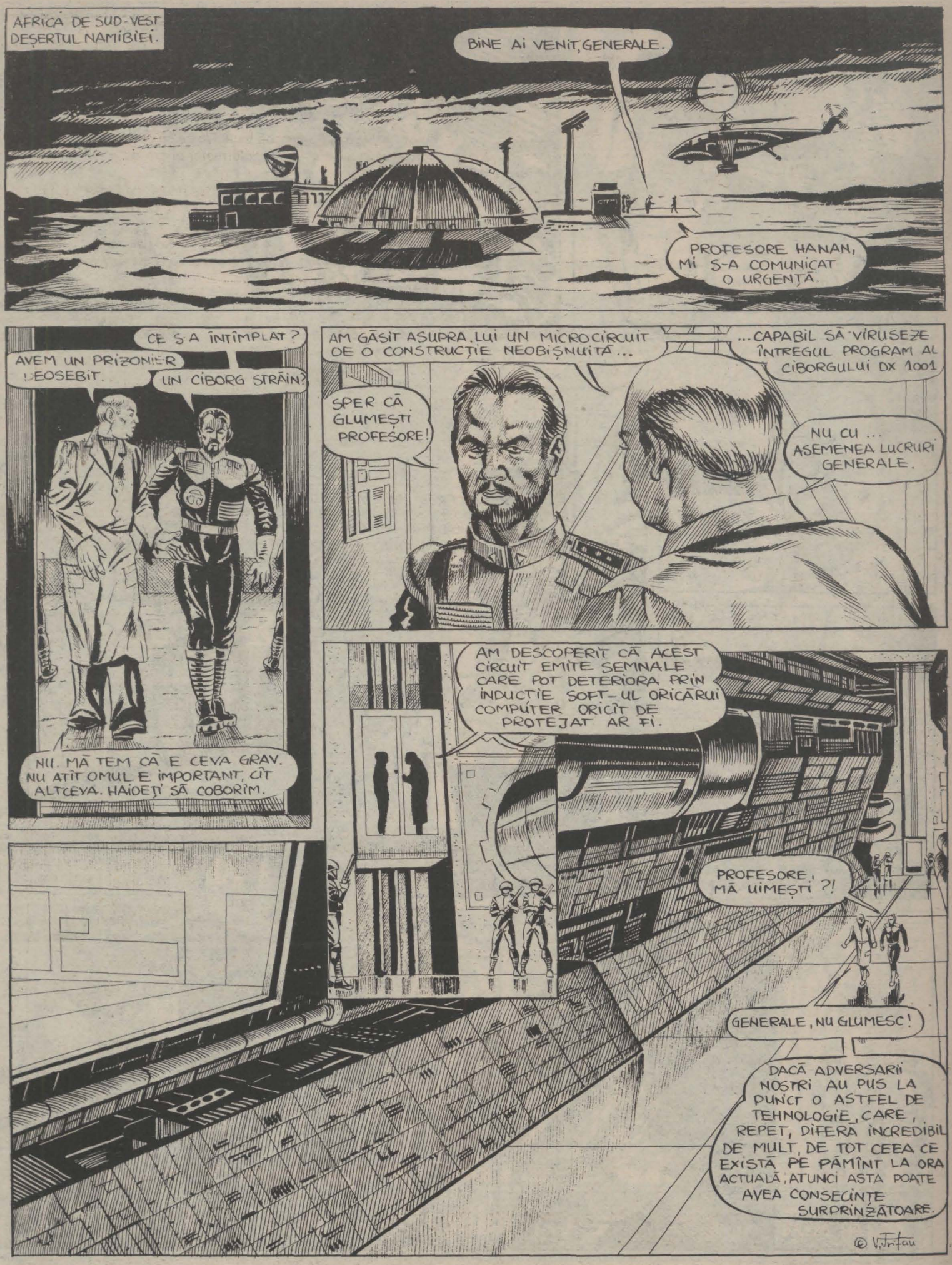
AFRICA DE SUD-VEST
DEȘERTUL NAMIBIEI.
BINE AI VENIT, GENERALE.
PROFESORE HANAN, MI S-A COMUNICAT O URGENȚĂ.
CE S-A ÎNTÎMPLAT?
AVEM UN PRIZONIER DEOSEBIT.
UN CIBORG STRĂIN?
NU. MĂ TEM CĂ E CEVA GRAV. NU ATÎT OMUL E IMPORTANT, CÎT ALTCEVA. HAIDEȚI SĂ COBORÎM.
AM GĂSIT ASUPRA LUI UN MICROCIRCUIT DE O CONSTRUCȚIE NEOBIȘNUITĂ...
...CAPABIL SĂ VIRUSEZE ÎNTREGUL PROGRAM AL CIBORGULUI DX 1001
SPER CĂ GLUMEȘTI PROFESORE!
NU CU... ASEMENEA LUCRURI GENERALE.
AM DESCOPERIT CĂ ACEST CIRCUIT EMITE SEMNALE CARE POT DETERIORA PRIN INDUCȚIE SOFT-UL ORICĂRUI COMPUTER ORICÎT DE PROTEJAT AR FI.
PROFESORE, MĂ UIMEȘTI?!
GENERALE, NU GLUMESC!
DACĂ ADVERSARII NOȘTRI AU PUS LA PUNCT O ASTFEL DE TEHNOLOGIE, CARE, REPET, DIFERĂ ÎNCREDIBIL DE MULT, DE TOT CEEA CE EXISTĂ PE PĂMÎNT LA ORA ACTUALĂ, ATUNCI ASTA POATE AVEA CONSECINȚE SURPRINZĂTOARE.
© V. Fintău

PRIZONIERUL ESTE AUSTRALIAN. LA ÎNCEPUT AM FOST TENTAȚI SĂ-L CREDEM NEBUN DUPĂ CE AFIRMA...
DAR... SĂ INTRĂM ȘI VEȚI VEDEA.
IATĂ REZULTATUL REGRESIEI HIPNOTICE. NU-ȘI AMINTEȘTE DECÎT O CEAȚĂ... CEVA ... CARE I-A DAT CIP-UL ACELA NEOBIȘNUIT ȘI... S-A TREZIT DEODATĂ DUPĂ NEUTRALIZAREA CONVOIULUI.
E CLAR! I-AU SPĂLAT CREIERUL. ... AVEȚI GRIJĂ DE PRIZONIER.
ASEMENEA OAMENI, DE MULTE ORI SÎNT MAI PERICULOȘI CA UN CIBORG.
MAI PERICULOȘI CA UN CIBORG? MĂ FACI SĂ RÎD GENE...
SÎNT OAMENI ȘI GÎNDESC, PROFESORE. EXPERIENȚA MĂ FACE SĂ AFIRM ASTA
DECI, BRIAN COOL, LOCOTENENT, NR. MATRICOL 721223.
O LUĂM DE LA ÎNCEPUT. CE ÎȚI ADUCI AMINTE ÎNCEPÎND CU ORA ZECE P.M. ?...
OPRIȚI INTEROGATORIUL PROFESORE. E CLAR CĂ MISIUNEA I-A FOST ÎMPLANTATĂ.
DUCEȚI-L ÎN CELULĂ!
!?!
SURPRIZĂ !!!